REGD NO. H 18

ఎడిషన్ 0-25 పై.

15-3-68 శుక్రవారం

అల్లూరులో
విద్యావిహార
కాన్వెంట్
*
అడ్మిషన్లు
జరుగుచున్నవి.

జనాభిప్రాయ

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంవత్సరం 40 ★ సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ★ సంచిక 11

నెల్లూరు శ్రీ లీలామహల్లో
14-3-68 గురువారంనుండి
Psychopath
17-3-68 ఆదివారంనుండి
Man on the Spying Trapaze

12 నిండుప్రాణాలు నిలువునా బలి!

టూరిస్టుబస్సు - సర్కార్ ఎక్స్‌ప్రెస్ ఢీకొన్నాయి

నెల్లూరు-గూడూరు మధ్య అప్పయ్య గేటువద్ద ఘోరప్రమాదం

దుర్మరణంపాలైనవారిలో డిప్యూటీకలెక్టరుగా సెలక్టయిననాయుడుపేట వాసి

బాలాకాలానికి మళ్ళీ ఈ వారం లో నెల్లూరు పేరు వ్రతికల ప్రథమ వుటల కెక్కింది, దినవత్రికల వతాక శీర్షికల్లో దర్శనమిచ్చింది. అదేంఖర్మోగానీ, నెల్లూరు వరినరాల్లో ఏ రైలు ప్రమాదమో, లేక ఏ రోడ్డు ప్రమాదమో జరిగి; వొక రిద్దరు వచ్చినవుడు తప్ప, సాధారణంగా మరొ కవ్వడెప్పుడూ నెల్లూరుపేరు దినవత్రికల్లో వ్రముఖంగా కనబడదు. అందువల్లనే అప్పుడప్పుడు అన్నిస్తుంటుంది-Journalism is all about bad news and crises only make headlines—

బంగారంవంటి
కొడుకే పోగా
మీ దిక్కుమాలిన
డబ్బెందుకు?

ఈ రైలు-బస్సు డ్యామ్ ప్రమాదంలో ఘోరంగా గాయపడి దుర్మరణంపాలైనాయుడు పేట ఎం.ఎస్సీ. యువకుడు, సంపన్న కుటుంబీకుడు గాదిరెడ్డి రాఘవరావు (బాలాజీ) తండిగారికి రైల్వే అధికార్లు తాత్కాలిక నష్టపరిహారంగా 500 రూపాయి లివ్వబోతే-"నా కెందుకు? బంగారంవంటి కొడుకే పోగా మీ దిక్కుమాలిన డబ్బెందుకు?-అని బోరున విడ్చాడట. కడకు, అడబ్బు తీసుకుండా అట్టనే, దావఖానాలోవున్న తన కొడుకును బ్రతికించడానికి వ్యయప్రయత్నం చేసినందుకు సూచనగా, ఆ మొత్తాన్ని గూడూరు అన్నపూర్ణ అభివృద్ధికి యిచ్చేశారట. అంతేకాదు, భవిష్యత్తులో రైల్వే అధికారులు చెల్లించబోయే వూర్తి నష్టపరిహారం డబ్బునుసైతం రాఘవరావు స్మృతిచిహ్నంగా గూడూరు అన్నపూర్ణకే యివ్వాలని యోచిస్తున్నాడట.

వ్రతికారవన అంతా చెత్తవార్తలకు సంబంధించినదే; గండాలు, గొడవలు, పతనాలు-యివే వతాక శీర్షికల్లో దర్శన మిస్తుంటాయి- అని అన్నిస్తుంటుంది నిజమేమరి. 12 మంది వాహాత్తుగా చనిపోవడం; అందునా ఘోర ప్రమాదంలో దుర్మరణం పాలు గావడమనేది చెత్తవార్తే.

ఇంతకూ అసలువిషయానికొస్తాం: మొన్న శుక్రవారం 9 వేది వేకువజామున నెల్లూరుకు దక్షిణంగా సుమారు 13మైళ్ల దూరంలోవున్న [అవ్వయ్య రైలు గేటువద్ద-మద్రాసుకు వెళ్తున్న నర్కార్ఎక్స్‌ప్రెస్ రైలుబండి, విజయవాడనుండి తిరుపతికి వెళుతున్న వొక 'బోగస్' టూరిస్ట్‌బస్సు ఢీకొని, నిలువునా 12 మందిని పొట్టన పెట్టుకున్నాయి. 'బోగస్'టూరిస్ట్ బస్ అంటున్నాను-దాన్నిగూర్చి తర్వాత విన్న విస్తాను; అసలు యీప్రమాదం ఎట్లా జరిగింది? ఎందుకు జరగాల్సివచ్చింది? ప్రమాద వివరాలేమిటి?-అనేవి మనవార్తా కథనానికి మూలసూత్రాలు. ఈవార్తకు సంబంధించిన స్థూలమైన సంగతులు పాఠకులు దినవత్రికల్లో చదివేవుంటారు; లేదా రేడియోల్లో వినేవుంటారు. ఇప్పుడు నేను ప్రధానంగా చెప్పదల్చుకున్నది-ఈప్రమాదానికి సంబంధించిన కొన్ని 'సూక్ష్మ' విషయాల; తెరవెనుక కనపడే కొన్ని సిడలు.

బోగస్‌టూరిస్ట్‌బస్సు అన్నాను; అవును అది అక్షరాలా బోగస్‌టూరిస్ట్‌బస్సే. మామూలు రూట్ బస్సుగాకుండా, రైలు మీద టూరిస్ట్‌బస్సు తిరగాలంటే, ముందు ఆర్. టి. వో. దగ్గర పర్మిట్ పొందాలి; అందులో ప్రయాణంచేసే ప్రయాణికులలిస్టు వివరాలు తెల్పేపత్రం అందులోవుండాలి. మధ్యన ఎక్కడంటే అక్కడనల్లి ప్రయాణికులను ఎక్కించుకోడానికి వీల్లేదు.

కాని ఈ బస్సు మాత్రం అందుకు పూర్తి భిన్నంగా ప్రవర్తించింది; అనలు విజయవాడ ఆర్.టి.వో. దగ్గర్నుండి పర్మిట్ అనేదిహూడావుందో లేదో? ఒకవేళ వుందే అనుకున్నా, అందులో ప్రయాణం చేసే ప్రయాణికులలిస్టు అనేది లేదు; మధ్య ఎక్కడంటే అక్కడ అవి కోవూర్లో, నెల్లూర్లో కూడా ప్రయాణికుల్ని ఎక్కించుకొన్నారు. బస్సు కెపాసిటీ 51 మంది అయితే; ప్రమాదం జరిగిన సమయంలో బస్సులోవున్న ప్రయాణికులసంఖ్య 56-58 మధ్య వున్నట్లుగా వుంది. అంటే కాస్తో కూస్తో ఓవర్‌లోడింగ్ కూడా వున్నట్లే. నెల్లూర్లో ఎక్కిన ప్యాసింజర్లు సి. చక్రపాణి (బి. ఎ. స్టూడెంటు), ఎ. ధనపాల్ చెప్పినదాన్నిబట్టి- కాము నెల్లూర్లో బస్సు ఎక్కినవుడు, సీట్లు లేనందువల్ల బస్సు సీట్ల క్రింద నడవలో కూర్చొన్నామన్నారు. దీన్నిబట్టికూడా బస్సు ఓవర్‌లోడుగోనే వుందనేది స్పష్టమవుతున్నది. ఇన్ని రకాల తప్పులు, తఫసీళ్ళు యీ బస్సులో కనపడుతున్నవి. ఇట్లాంటి బస్సులో ప్రయాణం చేయాల్సివచ్చిన వ్యయాణీకులు కడకు ప్రమాదంలో చిక్కుకుని ప్రాణాలు వదలవల్సి రావడం వొకరకంగా విచారకరమే.

ఈ మధ్య టూరిస్ట్ బస్సుల 'మోత' వొకటి బాగా కనబడుతున్నది. నెల్లూరు ట్రంకురోడ్డుమీద రాత్రివూట నిలబడితే చాలు- 'టూరిస్ట్ బస్సు' అనీ; 'స్పెషల్' అనీ, 'అన్ కాంట్రాక్ట్' అనీ బోర్డులు తగిల్చుకొని వెళ్ళేవి ఎక్కువవుతున్నాయి. తిరుపతి వొకటి, మద్రాసు ఎగ్జిబిషనయిం కొకటి వుండబట్టి కాలోలనేమో. బతాబా పెరుగుతున్నా, వ్రయాణీకులసంఖ్య ఎక్కువవట్లేపోయే రైళ్లతో సమిత్రంలేకుండా బండ్ల రాకపోకలు రోడ్డమీద లేనుగా సాగిపోయే అస్కారముండేది. ఇవ్వాడి ఘోరవ్రమాదమైనా మనవ్రభుత్వానికి కనువిప్పికల్గించి; ముఖ్యమైన, అతిముఖ్యమైన, ట్రాఫిక్ ఎక్కువగావుండే యిట్లాంటి లెవల్ క్రాసింగులవద్ద ఓవర్‌బ్రిడ్జిల నిర్మాణానికి క్రమానుసారంగానైనా వూనుకోవడం మంచిది. కాని అది జరుగుతుందా?

ఇక ఈ చర్వమాని, ఈ ప్రమాద స్థలానికివెళ్దాం. ప్రమాద వివరాలకు సంబంధించిన కథనానికి నేరుగా వెళ్దాం. తొమ్మిదో తేది వేకువన 3 గంటల ప్రాంతాన యీ దుర్ఘటన సంభవిస్తే 7½ గంటలప్పాంతానికల్లా యీ విశేషానికి వర్తమానం అందింది. అప్పటికింకా చీకటి నిద్రవదలలేదు. రేఖాలదమయంతమ్మగారు పోతే చేతారంటూ పిలువువచ్చింది. ఉదయంలేవంగానే ఈ దావువార్తేదిటా అని విసుక్కొంటూ నిద్రలేచాను.

వార్త లెప్పుడూ అసీసుప్రైములోనే జరగవు. వ్యాఖ్యాత జర్నలిస్టు వ్యర్థీయ కోటం రాజు రామారావుగారు తన జీవితచరిత్రలో వొకచోట అన్నట్లు- It was out of my beat, but the journalist, like the policeman, is never off duty- పోలీసువాడిలాగా జర్నలిస్టు అనేవాడికి అవేర్‌నెస్ అంటూవుండదు- అనేవాక్యం స్మరణకొచ్చి గబగబాతయారై రోడ్డుమీదకొచ్చేసరికి 'రెడ్ క్రాస్' కారు (శేషాల సుబ్బరామిరెడ్డి, దమయంతమ్మ గారల కారు) కనవడ్డది. నేరుగా నెల్లూరు హెడ్‌క్వార్టర్స్‌హాస్పిటల్‌కువెళ్దాం. (వ్యాపదస్థలాన్నుండి నేరుగా వుదయాన కల్లా- 21 మందిని నెల్లూరు హాస్పిటల్‌కు, 24 మందిని గూడూరు హాస్పిటల్‌కు చేర్చారట.) హృదయవిదారకమైన దృశ్యం. వడకలమీద శవాల్లా వడుకునివున్నారు. హాస్పిటల్‌కువచ్చే దారిలోనే వొకరు దం పోయారట. ఇంకొకతను హాస్పిటల్‌కు వచ్చిన కొద్దిసేపటికే చనిపోయాడట.

ఒకబెడ్‌లో ఒకరు గాయపడివున్నారు. "మా తమ్ముడికిపెళ్ళి వాడు, పెళ్లికూతురు, బంధువులంతా తిరుపతికివెళ్ళాలని బస్సులో ఎక్కాం. వారెక్కడున్నారో"- బ్రతికున్నారో, చచ్చిపోయారో-అంటూతను లోయన విడ్చాడు. ఇంకొకచోట అడవాళ్ల వార్డులో 30 పిళ్ల అమె, వొక మూడేళ్ల కూతురు దీనంగా కనబడ్డారు. మానాయన, అన్నతో కూడా బస్సెక్కాం. వాళ్ళే మైపోయారో. బస్సు కిందపడి చనిపోయారో

—కొరవ 5 వ పేజీలో

మా ప్రత్యేక విలేఖరి ప్రత్యేక వార్తా కథనం

పెండ్లికార్యములకు
పేరుప్రఖ్యాతి బడసినది

★★★★★★

మేలైన రకములు - ఇంపైన డిజైన్లు - శుభకార్యములందు
శోభనుగూర్చగల వస్త్రములన్నియు కలవు.

దయచేసి విచ్చేయండి.

రాయవరపు శంకరయ్య & సన్సు

(CLOTH MERCHANTS)

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

(ఫోన్ :: 138.)

శ్రీ కస్తూరిదేవి పారిశ్రామిక విద్యాలయం – నెల్లూరు

పరీక్షలకు తరిఫీదు

శ్రీ కస్తూరిదేవి ఇండస్ట్రియల్ స్కూలు నందు 1-4-68 నుండి ఈ క్రింది కోర్సులలో వ్యయిపేటుగా పరీక్షకు పోవుటకు తరిఫీదు యివ్వబడును.

1. ఎన్. ఎన్ ఎల్. సి. లేక మెట్రిక్కులేషన్.
2. ఇ ఎన్. ఎన్. ఎల్. సి.(8-వతరగతి).
3. టర్నింగ్.
4. బుక్ బయిండింగ్

వివరములు స్కూలు ఆఫీసునందు తెలుసుకొనవచ్చును.

—ప్రొ. వసుంధర,
గౌ॥ సూపరింటెండెంట్.

కావలి సబ్ కోర్టులో

O. S. No. 61 of 1967

శ్రీ ఉదయకాశేశ్వర వేణుగోపాల లక్ష్మీ నరసింహ స్వామి వారి దేవస్థానము, గండవరం ... —వాది.

1. వెల్లంకొండ నర్సయ్య వగైరాలు .... —ప్రతివాదులు.

ఈనెంబరున వాది దేవస్థానంవారు ప్రతివాదులపైన దావా చేసినందుకు 1-వ ప్రతివాదికి నోటీసుకుగాను 12-4-1968 తేదికి వాయిదాపేయబడివున్నది. అరోజు 1-వ్రతివాది వగలు 10 గంటకు కోర్టులో హాజరై తనలోపణలు తెల్పుకోవలెను. లేనియెడల తన వరోక్షమందు తీర్మానించబడును.

—యం. కృష్ణమూర్తి, అడ్వకేటు.

పిఠాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 106 of 66 E. P. 181 of 66

దింకర్ది అంజనేయులు–వాది (డి హో.) వోరుగంటి కాతయ్య అనే నారయ్య వగైరా —ప్రతివాదులు (జెడ్జిమెంటు డెటర్).

తూర్పు గోదావరిజిల్లా, పిఠాపురంసబ్ డి॥ లో చేరిన విజయనగరం గ్రామం తాలూకు వ్యతివాదులు తాలూకు వేలంకావలసిన స్థిరాస్తి వజ్జానె 680 రు నర్వీనె 477/4 రు వర్మితియ 0–75 ట్లు 0–300 హెక్టార్లు వాద్దులు: [తూ] వోరుగంటి రాయపోలీను భూమి [ద] వోరుగంటి పెదఅబ్బాయి భూమి [ప] చేబ్రోలు పాలిమేర [వు] వోరుగంటి అప్పన్నభూమి సదరు భూమిపై డిక్రీదారికి 18-3-68 తేది ఉ. 11 గంటలు లగాయతు పైకోర్టువారియెదుట యిస్తిహారు షరతులకు లోబర్చి వేలంకాబడును. కావలిన వంటాయి షీ వాది అడ్వకేటుగారి ఆఫీసులోను, పైకోర్టు నాజరుఆఫీసులోను దొరుకును. డి. హో. వాల్యు రూ 600 లు. అమీనా కిమ్మతు రూ 750 లు.

—ఎ. వి. నరసింహారావు, అడ్వకేటు.

కోవూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. O. No. 266 of 1967.

కోవూరు ఆర్ప్రైయిల్సు కంపెని—వాది.
నుగమంది వెంకటనుబ్బయ్య—ప్రతివాది.
నుగమంది వెంకటనుబ్బయ్య,
క్రిష్ణపాడు అనువారికి:-

పై నెంబరున వాది సమీప వేసియుండే దావాలో సీకు నోటీసుయిత్తం 16-3-68 తేదికి వాయిదాపేయబడివున్నది. పైకోర్టుకు ఆ తేదిన పగలు 11 గంటకు హాజరై సీ ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవలయును.

—నులుమూడి రామచంద్రారెడ్డి, వాది అడ్వకేటు.

పసిరికలు –
– కామెర్లు
భయపడవలదు
•
డాక్టరు సి. రంగయ్యంగారి
రంగరాయమందు—కాకినాడ

ప్రజాశక్తి

శ్రీ ప్లవంగ ఫాల్గుణ బహుళ పాడ్యమి శుక్రవారం 15–3–'1968

ఘోర ప్రమాదం

9 తేది వెంకటాచలం నమీపంలో అవ్వయ్య గేటువద్ద జరిగినప్రమాదం నెల్లూరుజిల్లా జిల్లాచరిత్రలో కనీవిని ఎరుగనంతటి ఘోరమైనది, హృదయ విదారకమైనది. బస్సు, లారీ ప్రమాదాలు కొత్తకాదు; నిత్యం ఎక్కడో ఒకచోట జరుగుతూనేవుంటాయి; ఒక్కటి రెండు ఆమాయకప్రాణాలు బలిఅవుతూనే వుంటాయి. అది మామూలై పోయింది.

నెల్లూరుజిల్లా పెద్ద రైలు ప్రమాదాన్ని చూచింది; రైలు–బండ్లు, లారీలు ఢీకొనడం చూచింది కాని; ప్రయాణికులతో వున్న ఒక బండుబస్సు – రైలు ఢీకొనడం, పన్నెండుమంది ప్రాణాలు కోల్పోవడమనేది మొన్ననే సంభవిల్లింది. వది హేడేళ్ళక్రితం నూళ్ళూరుపేటవద్ద హౌరా మెయిల్ తల్లక్రిందులైతే మరణించింది అరుమందే; దెబ్బలు తగిలినవారుకూడా కొద్దిమందే. కాని 9 తేది ప్రమాదంలో గాయపడినవారు వన్నెండుమంది కాగా, మృతగాత్రులు 44 మంది. ఈ దుస్సంఘటన వ్యధాహృదయాలను కలిచివేసింది.

ఇంతటి ఘోరప్రమాదానికి కారకు లెవరైనది విచారణలో తేలవలసివున్నదికాని; కారణం మాత్రం రైలు వస్తున్నప్పుడు లెవల్ క్రాసింగు గేట్లు మూయకుండడము, లేక సిగ్నల్ ఇవ్వనప్పుడు రైలు రావడమూ అని చెప్పవలసి వుంటుంది. రైలువస్తున్నప్పుడు సిగ్నల్ ఎందుకుఇవ్వలేదు, గేట్లు ఎందుకు తెరచి వుంచవలసివచ్చింది అనేవి తేలవలసివుంది. వన్నెండు నిండుప్రాణాలు బలిగొన్న ఈఘోరవిషాద సంఘటనకు లెవల్ క్రాసింగ్ పాయింట్‌మెన్, రైలుడ్రైవర్లలో ఎవరి అలక్ష్యం, ఎవరి బాధ్యతారాహిత్యం హేతువో నిర్ధారణకావలసివున్నది.

లెవల్ క్రాసింగుసంబద్ధ ఇలాంటిప్రమాదాలు తరచుగా జరుగుతుంటాయి. ఇంటర్‌లాక్ వద్దతి వున్నచోట్లకూడా తరచు జరుగుతుంటాయి. పూర్వం నెల్లూరువద్ద పెన్నకు వుత్తరింగా వున్న లెవల్ క్రాసింగువద్ద ఒకబండి నుగ్గునుగ్గయిపోయింది, ఎద్దులు చచ్చాయి; ఒకలారీ పచ్చడైపోయింది. అంతే లెవల్‌క్రాసింగులవద్ద పనిజేసే రైల్వే వుద్యోగుల అలక్ష్యంవల్ల. కక్కుర్తివల్ల ఇలాంటివి సంభవిస్తున్నాయని అభిప్రాయపడడం నిశ్చేతుకరంకాదు. ఇలాంటి ప్రమాదాలకు రోడ్డుమీద ప్రయాణించే వాహనాల వారుకూడా కొంతవరకు కారకులని వొప్పుకోక తప్పదు. లెవల్ క్రాసింగు గేట్లువేసివున్నప్పుడు తమ అవసరంకొద్దీ, అనాటంకొద్దీ బస్సులు – లారీలు– కార్డ్ వార్లు, అగేటువద్దవున్న వాడిచేతిలో ఒక రూపాయపెట్టడం; వాడు దానికి గడ్డితిని గేట్లుతీయడం తరచు జరుగుతుంటాం. ఈవిధంగా తీసినప్పుడంతా ప్రమాదాలు జరగవు; కాని, అన్నినమయాలు ఒకటిగానే వుండవుగదా!

లెవల్‌క్రాసింగులవద్ద బండ్ల రాకపోకలు కూడా అందరగా, అరాజకంగా వుంటాయి. గేట్లువేసి వున్నవుడు, ఒక దానిక్రింద ఒకటి దీనమూరేనండుకూడా లేకుండా నిలబడడం, ముందున్న వాహనాలు ఇటు అటు కదిలే మెదిలే వీలు లేకుండడం; గేట్లు తీసినవెంటనే అడ్డదుడ్డంగా వరుగెత్తుటకు రెండువైపుల వుండేవారు తొందరవడడం జరుగుతుంటుంది. ఈ తొందరపాటు కూడా ప్రమాదాలకు దారితీస్తుంటుంది. మొన్న కూడా బస్‌వెనుక లారీ లేకుంటే, బస్సు వెనుకకువచ్చి ప్రమాదం తప్పించుకునే అవకాశముండేదని అంటున్నారు.

ఏమైనా ఇలాంటి ఘోరమైన వ్యసనాల నివారణకు; ఒక్కరి అశ్రద్ధ అలక్ష్యాలకు, పదులు వందల అమాయకప్రాణాలు బలిగావడం, అంగ వైకల్యాలు కావడాన్ని అరికట్టుటకు రైల్వేశాఖ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వంకూడా గట్టిచర్యలు తీసుకోవడం అవసరం. శనివారం ప్రమాదంలో దుర్మరణానికిపాలైన వారి కుటుంబాలకు, క్షతగాత్రులై ఆస్పత్రులలో కోలుకుంటున్నవారికి మాసానుభూతిని తెలియజేస్తున్నాము.

లోకవృత్తం
లోక సంచారి

అది స్మిత్ రాజ్యానికే ఉరిత్రాడు!

పద్నికసాయి రొడీషియా ప్రధాని స్మిత్

ఎవరా ముగ్గురు? మన భగత్‌సింగ్-రాజగురు– సుఖదేవ్ వంటివారు! అది పిడికెడుమట్టి- కాని ప్రపంచంలో అపూర్వమైన సంచలనం కలిగిస్తుంది. (This is a handful of dust but it will electrify the world)– అని భగత్ సింగ్ అన్నాడు. అంతపనీ జరిగింది. రవి అస్తమించని బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య రవి అస్తమించాడు.

రొడీసియాలోకూడా అల్పసంఖ్యాకులైన శ్వేతవారి పెత్తనంపోయి అత్యధిక సంఖ్యాకులైన నల్లవారి పెత్తనం రానే వస్తుంది. అట్టిపెత్తనంకోసమే ఆ ముగ్గురు పోరాడినారు. కాని, వారికివేసిన కంకు– ఉరి స్మిత్ రాజ్యానికే వేసిన మెడవుచ్చు! అందులో సందేహంలేదు. స్మిత్ రాజ్య విరోధులకు మిలిటరీ సాయమిచ్చి, ఆ రాజ్యాన్ని కూల్చడ్రోయించడం కష్టంగాదని మనవ్రధాని ప్రకటించడం ఇందుకు సంకేతంకాదా? ఎలిజబెత్ రాణి ప్రమాణస్వీకరణను తిరస్కరించిన మొండివారికి బిలిటరీభాషతప్ప మరొకభాష అర్థంకాదు.

రొడీసియాకు దగ్గరిచుట్టం– దౌగోళికంగా, తాత్వికంగా– దక్షిణాఫ్రికా స్థితి అశ్లేషిస్తున్నది. షెర్పవిల్ అనే చావున ఆ సీమను పాలించే దుష్టులు (శ్వేతముఖులు) పది జలియన్‌వాలాబాగ్ కాండలతో పోల్చదగిన హత్యాకాండను జరిపినారు. అధిక సంఖ్యాకులైన నల్లవారి తిరుగుబాటును అణచడానికై జరిగిందావని! వ్యప్తుతం అక్రమంగా అనేకులను – కొత్యహంకారాన్ని ఎదిరించినవారిని–ఆ సీమలో బంధించి వున్నారు. వారి విడుదలమ కోరుతూ వ్యవహరనంస్థలో మన వ్యతినిధి పోరుతున్నాడు.

ఆ దేశభక్తులకు అది బందిఖానా కాకపోవచ్చును. Stone walls do not a prison make nor iron bars a cage– రాతిగోడలతో ఖైదు అవుతుందా లేక ఇనుపచువ్వలతో వంజరం అవుతుందా? కాని ఆ సీమను పాలించే దుర్మార్గులకు ఇది బందిఖానాతో సమానమే– వ్యపంచంలో ఇక వారికి ఆదరం లభించడం కల్ల. నభ్యవపంచానికి సంబంధించినంతవరకూ, దక్షిణాఫ్రికా పాలకులు బందిఖానాలోవున్నట్లే! వినాశకాలే విపరీతబుద్ధిః.

— —

కుక్కకాటుకు.....

స్పీకర్లు తలే ఆట కాసుల్కొన్నాడు. బెంగాల్ స్పీకరు తనపార్టీ పదమ్యతం చేయబడేవరకు, కాననసభను జరగనివ్వకుండా చేశాడు. పంజాబ్ స్పీకరు కాను పదభ్రష్టుడు కావడం ఖాయమని తేలే వరకు కాననసభను రెండు నెలలవరకు వాయిదావేసి కూర్చున్నాడు. బెంగాల్ విషయంలో అశక్తమైన కేంద్రం, పంజాబ్ విషయంలో తక్షణం కదలింది. గవర్నరు కాననసభను ప్రోరోగ్ చేశాడు; మళ్ళీ ఆయనే పిలుస్తాడు. ఆర్థిక సంబంధమైన విషయాలు చర్చించవలసి వున్నవుడు కాననసభను పిలిచే అధికారం రాజ్యాంగ రీత్యా గవర్నరుకు వున్నది.

పీడో అంటారే, ఇక్కకాటుకు అని, అట్లావుంది యిది!

— —

తొందరపడి కాంగ్రెస్ సాధించగలిగింది లేదు!

పంజాబ్ మళ్ళీ రచ్చకెక్కింది. స్పీకర్ చేసింది తప్పా, ఒప్పా అని ఎంత చర్చించినా ప్రయోజనంలేదు. రాజకీయంగా పార్టీలు ఎత్తుకు పైఎత్తు వేస్తూ వుంటది. అందులో స్పీకర్లు పాత్రధారులవుతున్నారు.

కాని, కాంగ్రెస్ దృష్ట్యా–దేశందృష్ట్యా ఒక్క పశ్చిమ బంగాళంలో తప్ప మిగిలిన రాష్ట్రాలలో కోర్యంలేకుండా ప్రభుత్వాలను నడవనిస్తే ఎట్టి అవకారం జరిగేదికాదు.

క్రమేపీ ఆ ప్రభుత్వాలు పడిపోయేవి. అందులోనివి కొన్ని కాంగ్రెస్‌తో చచ్చి కలిసేవి. ఇవ్వాడు ఇతర పక్షాల వెంటనడి కాంగ్రెస్ పోతున్నది. వాటిని నిల్పలేక వానాబాధపడుతున్నది.

కాంగ్రెస్ పెత్తనాన్ని కూలద్రోయడమే పరమావధిగా గలవారు ఎన్నాళ్ళు కలిసి వుంటారు? ఆదర్శాలలో విపరీతమైన భేదాలు గలవారు ఎన్నాళ్ళు కలిసి వుంటారు? కాంగ్రెస్‌లో ఒకముఖా మరొక ముఖాను సహించలేదుగదా, సిద్ధాంత భేదాలుగల పక్షాలు పరస్పర మైత్రితో ఎన్నాళ్ళు కాలంగడపగలవు?

కాంగ్రెస్ కావత్రయం అధికమైనకొలదీ, ఆటంకాలెక్కువవుతున్నవి. నామకార్థమైనా మళ్ళీ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం బంగాళంలో రావాలంటే, అది వచ్చి ఎన్నాళ్ళు నిల్చింది? దానిని కాంగ్రెస్‌వారేగదా పడగొట్టింది? బీహార్‌లో, పంజాబ్‌లో ప్రజాదరణను పొందిన ప్రభుత్వాలను, తరుణం చేతిక్కగానే, పడగొట్టి కాంగ్రెస్ రావుతున్నదేమున్నది? ఉత్తరప్రదేశ్‌లో పదవి పట్ట చరణ్‌సింగ్ చూపిన మొండాతనం కాంగ్రెస్ ముఖ్యమంత్రులు ఎవరైనా చూపగల్గినారా? ఐనప్పటికీ ఆ చరణ్‌సింగ్ ప్రభుత్వం పడిపోయింది–వ్యతిపక్షాల ఐక్యమాతుక దర్యలవలన! ఇవ్వాడైనా మళ్ళీ స్థిరమైన కాంగ్రెస్ పాలన వస్తుందా? పిదో ఒకపాలనవస్తే అది నిలుస్తుందా? నిల్వక పోతే, పిమ్మట వచ్చేఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ నెగ్గుతుందా?

మద్రాస్‌లో ఎంతో గొడవ జరిగింది. కాని మళ్ళీ కాంగ్రెస్‌వస్తే బాగుండుననే భావం లేశమాత్రమైనా కలిగిందా?

ఓపికవడితే కాంగ్రెస్ నంస్థకూ, దేశానికి శ్రేయస్కరం. ఇప్పటి రాజకీయపక్ష వ్యవస్థ నిల్వదు. కాంగ్రెస్ శక్తిహీన

వారం వారం

మైనది. మిగిలిన పక్షాలుకలిసి రాజ్యం చేయలేవు.

ఈస్థితిలో సమానాశయాలుగలపక్షాలు కలియడానికి మార్గాలు వెతకడం మంచిది. ఒంటరిగా మళ్ళీ తాను రాజ్యమేలగలననే విశ్వాసం కాంగ్రెస్ నంస్థకు లేనపుడు, ఆ విషయం ఎన్నాళ్లదాస్తే దాగుతుంది?

ఎవరూ ఎవరిని ఓడించలేరు. తమ విశ్వాసాలను విడిచి అందరూ సమానమైన రూపధారణచేస్తే, పరిస్థితి అతి జనకం. అంతే.

మధ్యవధేశ్‌లోనైనా కాంగ్రెస్ పాఠం నేర్చుకుంటుందా? ఎదటివారు తనలోవచ్చే బదులు తనవారే ఎదటివర్గంలోకినడిచారు.

అందువలన ఓపిక అవసరం. తొందరపడి కాంగ్రెస్ నంస్థ సాధించేదేమిలేదు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాల రికార్డు చక్కగా వుంటే, ప్రజల ఆదరణ మళ్ళీ కాంగ్రెస్ మీదకు మరలుతుంది. అత్యవసరమైన అవశిష్టగలవారిని తనలోనుంది తొలగించు అనే శక్తిని కాంగ్రెస్‌నంస్థ నంపాదిస్తే, దానిశక్తి పెరుగుతుంది. కొత్త రక్తం పడుతుంది. ఆరోగ్యం వస్తుంది.

— —

కునిరగాలు లోకలిస్ట్

★ నెల్లూరుమహిళలకు సువార్తలు– మొల్ల జయంతి– మహిళల లైబ్రరీ ★★ దుర్గాబాయమ్మగారు మాటనిల బెట్టుకున్నారు ★★★ ప్రతి ఏటా ఉగాదినాడు మరో రచయిత్రికి సన్మానం.

నెల్లూరులో మహిళలకు ప్రత్యేకంగా వాక కళాశాల ఆవతరించడంతో విద్యాధి కులవుతున్న, అయిన, నెల్లూరు మహిళల సంఖ్య క్రమంగా ఎ క్కు వ వుతున్న ది. మహిళా లెక్చరర్లు, స్టాఫ్ మెంబర్ల సంఖ్య కూడా క్రమంగా పెరు గుతున్న ది. ఈ విద్యాధిక మహిళలకు చెప్పుకోదగిన విజ్ఞానవ్రదమైన రిక్రియేషనంస్థ నెల్లూరులో లేదు– వాకేవాక క్లబ్‌నిర్లక్ష్యం వల్ల.

ఈ కొరతను తీర్చడానికా అన్నట్లు వర్ధమాన సమాజంవారు వాక మహిళా విభాగాన్ని ప్రారంభించాలని యోచిస్తు న్నారు. ఈ విభాగాన్ని వర్ధమానసమాజ లైబ్రరీ బిల్డింగుపైన టౌన్‌హాలు బాల్కనిగా అభివృ ద్ధి చే యో గంగా కు ం డా వుంటున్న గదిలో ప్రా రం భిం చా లని, ఆ గదిని అందుకుగాను ప్రత్యేకింది – మహిళలకు ప్రత్యేక రీడింగురూము–లైబ్రరీగా శోభా యింది తననతిమణి కీ. శే. నుయిత్రమ్మగారి పేర భూషాందించేదానికి శ్రీ శేబాల లక్ష్మి నర్సారెడ్డిగారు స్థూలంగా అంగీకరించారు. అంశేకాదు, ప్రతి సంవత్సరం నెల్లూరు కవ యిత్రి మొల్ల జయంతినికూడా జరిపిస్తూ, వీలేటా వాక రచయిత్రికి నగదు బహు మానం తన తల్లి నరస్వతమ్మగారి పేర అందజేసేదానికికూడా అంగీకరించారు. మొన్న జరిగిన వర్ధమాన సమాజ కమిటీ మీటింగులో యీ మేరకు తన స్వహస్తంతో తీర్మానం లిఖించారు శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డి. ఇదెంతో అభినందనీయమైన విషయమే. ఇప్పటివరకు వాగ్దానరూపంలోనే వున్నా, త్వ ర లో నే కార్యరూపం ధరించగల దని ఆశిస్తున్నాం. ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారి సంపన్న హృదయాంతరాళంలో యిటీ వలగా యిట్టాంటి సత్సంకల్ప సమీరాలు వీస్తు:డం ఎంతో ఆనందంగా వున్నది.

' ' '

ఈ ఆలోచన యిట్టావుంటే, మరోవైపు నుండి ఇందుకు దోహదంచేసే క్రియకు బీజం పడడం కూడా యాదృచ్ఛికంగానే కనపడుతున్నది. పాఠకులకు జ్ఞాపకమే ననుకొంటాను– ఆ మధ్య జరిగిన వర్ధ మాన సమాజ వ ర్షో త్స వ సభలో పా ల్గొ న్న దుర్గాబాయి దేశ్‌ముఖ్ గారు

మద్రాసులో ముగ్గురు గూడూరువారు గర్మించిన వెన్నెన్టయిల్ హోటల్ 'నవేరా' ప్రారంభోత్సవసభలో కుడినుండి వర నగా – శ్రీయుతులు అల్లారెడ్డి వెంకటకృష్ణారెడ్డి (వాక భాగస్తుడు), ప్రవేశోత్సవం జరిపిన మద్రాసు పరిశ్రమల మంత్రి నెడుంజియన్, సభాధ్యక్షులు సత్యనారాయణరెడ్డి, మరో భాగస్తుడు ఎం. రామరామారెడ్డి; హోటల్ మానేజర్ శేషాద్రిగారలు. మూడో భాగస్తులు శ్రీ శ్యామసుందరరెడ్డి వీర్పాట్లలో ఎక్కడో వుండిపోయారు.

మాట్లాడుతూ– లండన్‌లోని వాక కామన్ వెల్త్ లైబ్రరీ సంస్థవారికి వ్యాసి కొన్నిచేల పిల్లల గ్రంథాలుగాసి, మహిళా సాహిత్య గ్రంథాలుగాసి వుచితంగా తెప్పిం ది యిస్త గలనని వాగ్దానం చేశారు. ఆ వాగ్దానాన్ని క్రియారూపంలోకి త ర్జు మా చేసేందుకు యివ్వాడు నమకట్టింది శ్రీమతి దుర్గాబా యమ్మ గారు.

ఆమె మొన్న ఫిబ్రవరి మొదటివారంలో లండన్‌లోని 'ఇంగ్లీషు-స్పీకింగ్ యూని యన్ ఆఫ్ ది కామన్‌వెల్త్' వారికి వాక

—కొరవ 8 వ పేజీలో

ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారి పెళ్ళిళ్ళు

పెండ్లివారికి విడిది కావడ్కుకాని, ఆర్. ఎల్. రెడ్డి గారింట్లో పెండ్లేమిటి అని మీరు ఆశ్చర్య పోవచ్చు. లక్ష్మీనరసారెడ్డి గారు అప్పుడప్పుడూ పెండ్లిండ్లు చేస్తుంటారు. సంసారం వృద్ధిలేని కొరతను, సంతానం లేని లోటును ఈ విధంగా తీర్చుకుంటూ, ఆనందం పొందుతుంటారు. మరుజన్మలో నైనా తన కుటుంబం నిత్యకళ్యాణం పచ్చ తోరణంగా విలసిల్లాలనే ఆకాంక్ష వారి అంతరంగంలో వుండవచ్చు. జన్మ సిద్ధాం తంలో పరిపూర్ణ నమ్మకంవున్న వ్యక్తి శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డి.

ఆర్థిక వనరులలో, పేరు ప్రతిష్ఠలలో వున్నతమైన తమ కుటుంబాల ఈ కీణ దశ కారణం విషయంలో లక్ష్మీనరసారెడ్డి గారిలో ఒక మూఢనమ్మకం వుంది. గత తరంలోని ఆ నంఘటన అప్పుడప్పుడు అయన న్మృతిపథంలో మెదలుతుంటుంది. సా మా న్యు లకు అందుబాటుగాని నంప న్నత వుండినా, సామాన్యుల కష్టనుఖా లను అర్థం చేసుకోగల అర్ద్రహృదయం వారిలో వున్నట్టుంది. అర్థము, హృద యంతో పాటు, ఔ దా ర్య మూ వుంది. మాటలలోని కాఠిన్యత మనసులో లేదేమో ననిపిస్తుంది. అంతస్తుల పాటింపు, వేష భాల బడాయి వుంటే వుండవచ్చుగాని, అనాధులపట్ల జాలిగుండె వారిలో లోపించ లేదేమో ననిపిస్తుంది. ప్రతికి చెడినవారిపట్ల ఎంత గౌరవమో, నడమంత్రపు నంప న్నులపట్ల అంత మంట. మాట దాటుకోక పోవడం, అభిప్రాయాలను అణచుకోలేక పోవడం లక్ష్మీనరసారెడ్డి గారి లోని ఒక బలహీనత అని కొందరంటారు; వారి వ్యక్తి త్వంలోని విశిష్టత అదేనని మేమంటాము. నేటి నంఘము, దాని నడక; నేటి మను షులు, వారి మర్యాదలు; నేటి రాజకీయాలు, ఆ నాయకులు; నేటి ప్రభుత్వాలు, వాటి వర్ధతులు లక్ష్మీనరసారెడ్డి గారికి గిట్టవే గిట్టవు. అందువల్లే అయనా ఎవరికీగిట్టడు. దానికి అయనకు దిగులేదు.

మొన్న శ్రీ లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు తన భార్యతో, తన ఆధ్వర్యంలో, తన భవ నంలో జరిపిన ఒక పెండ్లి విషయం విన్న వ్యక్తి వైవిధ్యంగలవారి వ్యక్తిత్వాన్ని గూర్చి రెండుమాటలు వ్రాయాలనిపిం దింది. లక్ష్మీనరసారెడ్డి 10 శేది తన యింట్లో నాకరైన శంకర్ అనే యువకు డికి పెండ్లిచేశాడు. ఖర్చంతా అయనదే; పిర్వాట్లన్నీ అయనవే; పగలు, నడవట్ల అన్నీ అయనవే; పెద్దపెద్ద పెండ్లిండ్లను వదలి అనాడు అయన ఈ పెండ్లిలో నిమ గ్నుడైనాడు. అదేవిధంగా లక్ష్మీనరసారెడ్డి గారు గతంలో రెండుమూడు పెండ్లిండ్లు చేయడమేకాదు, తన నౌకర్ల యోగక్షే మాలపట్లకూడా వారు శ్రద్ధవహిస్తారని ఒక మి త్రు డ న్నా డు. వారికి పెర్ది

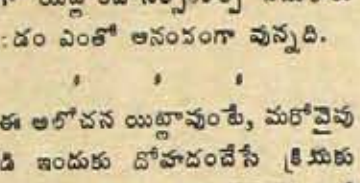
—కొరవ 8 వ పేజీలో

మన భూసారాలపై జపాన్‌వారికి వున్నంత శ్రద్ధకూడా మనకు లేదే!

దొంగనంబర్లుకూడా ఫైన్ వెరైటీ అయ్యాయి!

జపాన్‌లోని కొయడా యూనివర్సిటీకి చెందిన వై. తకయా, కె. ఫ్యూమా అనే యిద్దరు భూసార పరిశోధక డాక్టర్లు గత వారం నెల్లూరు మీ దు గా వెళ్తూ రెండు రోజుల్లో కావలి, కోవూరు, నెల్లూరు తాలూకాల్లోని కొన్ని భూముల శ్యాంపిల్స్ తీసుకొని వెళ్లారట. జపాన్‌లోని తమ విశ్వ విద్యాలయం లాబొరేటరీల్లో పరిశోధ నలు జరిపి, కెమికల్ పెస్టులుచేసి ఎనాలిసిస్ రిజల్ట్స్ పంపుతారట. మన భూసార పరిశోధనమగూర్చి జపాన్ విశ్వవిద్యా లయంవాళ్లు తీసుకున్నంత శ్రద్ధలో మన వారు వెయ్యోవంతుకూడా తీసుకోవడం లేదు.

నమితుల స్థాయి లో అగ్రికల్చరల్ ఎక్సటెన్షన్ ఆఫీసర్లు, అప్పుడప్పుడూ భూముల శ్యాంపిల్స్‌తీసి బావట్లకో, రాజ మండ్రికో పంపడంతప్ప; అక్కడనుంది రిజల్ట్స్ రైతు లకు అందజేసిన పాపాన పోలేదు. ఇదీ మనవారు చేస్తున్న దండగమారి పనులు!

మొ న్నా మ ధ్య వి. ఆర్. కాలేజీ కెమిస్ట్రీ లె క్చ ర ర్ శ్రీ ఎం. పట్టాభిరామ రెడ్డిగారితో మాట్లాడుతూవుంటే వాక విష యం బోధపడ్డది. మన యూనివర్సిటీల్లో వుండే కెమిస్ట్రీలాబొరేటరీల్లోనే ఈభూసార పెస్టులు జరిపింది రైతు లకు ఎంతో శాస్త్రీయమైన నమాదారాన్ని అందజేసి, యితోధికంగా సేవచేయవచ్చుననన్నాడు. కాని మన దౌర్భాగ్యంకొద్దీ మన కెమిస్ట్రీ గ్రాడ్యుయేట్లు చదువుకొనే చదువుకు; వార్ల తలిదండ్రులు చేసుకొనే వ్యవసాయానికి బొత్తిగా నంబంధం లేకుండా పోతున్నది.

అదృష్టి వుండాల్నేగాని, మనకాలేజీల్లో వుండే కెమిస్ట్రీ లేబొరేటరీలనే మరికొంచెం విస్తరించేసుకొంటే కెమిస్ట్రీవిద్యార్థులతోనే యీపనులు జరిపించుకొనే వీలుంటుంద న్నాడు. కాని మనకాలేజీ విద్యమ ఈ నన్మార్గాన మళ్ళించేనాధులేరి?

అయన ఇంకోమాటకూడా అన్నాడు. మన జిల్లాలో ఇంతమంది రైతులున్నారు గదా! వెయ్యిమంది రైతులు తలా వంద రూపాయలచొప్పున చేసుకుంటేచాలు, లక్ష రూపాయలు పోగవుతుంది; ఆ లక్షరూపా యలతో, వాక విన్నపాటి భూసార పరి శోధక లాబొరేటరీని పె ట్టు కో వ చ్చు. ఇంకాస్త పెద్దసైజుది కావాలంటే 2లక్షలకు మించకుండానే సరిపోతుంది. దానితో ఒక అరడజనుమంది కెమిస్ట్రీ లా బొ రే ట రీ నివ్వణులకు వుద్యోగావకాశంకల్పించి రైతు లకు ఎంతో మౌలికమైన శాస్త్రీయ నమా దారం అందజేయవచ్చు.

ఒక్కొక్కభూమి శ్యాంపిల్‌కు 5 రూపా యలచొప్పున దార్జిచేసినా, నంవత్సరానికి 20వేల శ్యాంపిల్స్‌చేసి, నాలుగైదు నంవత్స రాల్లోనే పెట్టిన పెట్టుబడిని నంపాదించు కొని, అతర్వాత లాభసాటిగా నిర్వహించ వచ్చునన్నాడు అయన. మన నమితులు, జి. వ. లు, కాలేజీలు కల్సి ఈమాత్రం నమీకరణ చేయలేకపోవడం మన దౌర్భా

—కొరవ 8 వ పేజీలో

RAMCO సిమెంటు రేకులు
అతి శ్రేష్ఠమైనవి
★
—— స్టాకిస్టులు ——
యం. పెంచలయ్యశెట్టి & బ్రదర్సు
సంతపేట—నెల్లూరు

నవీన వస్త్రాలయ
ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు
పెండ్లికి ★ ఉగాదికి
మంచి డిజైన్లు - ఐహుమంచి బార్డర్లు - మీ కోర్కెలు
తీర్చగల అనేక రకాలున్నవి.
దయచేసి విచ్చేయండి.

నెల్లూరు కబుర్లు

విమర్శకుడు

డాక్టరు చెన్నారెడ్డి

కేంద్రమంత్రి డాక్టరు ఎం. చెన్నారెడ్డి గారు 9 తేది నెల్లూరుకువచ్చి, తల్లిగోల్పోయిన శ్రీ గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డి గారిని పరామర్శించి పోయారట. రామచంద్రారెడ్డిగారితో చెన్నారెడ్డిగారు వియ్యమందబోతున్నారు. అది ఇదివరకే నిర్ణయం జరిగిపోయింది.

చెన్నారెడ్డిగారు నెల్లూరులో పుడంగా రాజకీయాల పరామర్శకూడా కాస్త జరిగినట్లుంది. రేపు రాజ్యసభ ఎన్నికలలో, నెల్లూరు జిల్లాలోని బ్రహ్మానందవర్గీయులు, ముఖ్యమంత్రి గట్టిగా పట్టుబడితేతప్ప, శ్రీ రఘునాథరెడ్డికి ఓటు చేయబోరేమోనని సందేహం ఒకవర్గ నాయకునిచే వెలిబుచ్చబడడం జరిగినట్లుంది. ఇంకేమేమి చర్చకు వచ్చాయో మనకు తెలియదు. చెన్నారెడ్డిగారు ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రి వ్యతిరేకి అని గదా లెక్క. అందువల్ల ఈ ప్రస్తావన ప్రత్యేకంగా వచ్చివుండవచ్చు. ఆమధ్య చెన్నారెడ్డి- బ్రహ్మానందరెడ్డిగారలు ఒకే విమానంలో ప్రయాణం చేయడం సంభవించినప్పుడు, ముఖ్యమంత్రి చెన్నారెడ్డిని ప్రక్కన కూర్చోమని పిల్చాడట - మనిద్దరం విడివడిపోయా మనుకుంటున్నారు అనే వుపోద్ఘాతంతో! మనసులు ఒకటి కావాలెగాని, శరీరాలు ప్రక్కప్రక్కన చేరితే ప్రయోజనం!

రఘునాథరెడ్డిగారు అసం వర్గీయుల అభిమాని కావచ్చునేమోకాని, బ్రహ్మానందవర్గీయులకు వ్యతిరేకి కాడేమోనని మాపూహ. సర్వప్రియుడుగా వుండాలనేది శ్రీ రఘునాథరెడ్డిగారి సంకల్పంగా కనపడుతుంది. ఢిల్లీకిపోయే నెల్లూరీయుల అభిమానాన్ని శ్రీ రఘునాథరెడ్డి ఎక్కువగా చూరగొంటున్నారు. అది మంచిది.

టెలిఫోన్ల అబందర

ఈమధ్య 'జమీన్ రైతు' నుండి ఏదో విషయం యింకొకరితో మాట్లాడుతుంటే, ఆ సంభాషణంతా మధ్యలో ఇంకొకరికి కూడ వినబడిందట. వారు చెప్తే ఆవిషయం తెలిసింది. నెల్లూరులో యిది కొత్తగాదు. తరచు యీవిధంగా జరుగుతూంటుంది. ఇది ప్రమాదకరమైన విషయం. టెలిఫోను శాఖవారు యీ అబందరను సరిచేయగలరని ఆశిస్తాము.

మరణాలు

అప్పల ఆంజనేయులు

పాదరసంవంటి చురుకుదనం- ధైర్యసమర్థత- నేర్పుగల సంఘసేవోత్సాహి, బంగారునగల వ్యాపారి శ్రీ అప్పల ఆంజనేయులు గారు 13 తేది రాత్రి 7-30 గంటలకు హృద్రోగంతో హఠాత్తుగా మరణించారు.

ఆంజనేయులుగారు 11 తేది ఒకనర్సింగ్ హోంలో పిత్తులా ఆపరేషన్ చేయించుకొని, కోలుకుంటుండినాడగా; 13 తేది మధ్యాహ్నంనుండి గుండెనొప్పి, ఆయాసం వచ్చి, రాత్రి చనిపోయారని తెలుస్తున్నది. ఆంజనేయులుగారి వయస్సు 55 సంవత్సరాలు. ఆరుమాసాలక్రితమే వివాహంచేసుకున్న యవ్వనవతియైన రెండవ భార్య; ఇరువురు కుమారులు, ఇరువురు కుమార్తెలు వున్నారు.

కుష్ఠురోగులకు ఆశ్రమాన్ని నిర్వహిస్తూ 'సేవ' చేస్తున్నారు. స్వంతానికే అయినా 'ప్రేమ సమాజం' అనే పక్షపత్రికను నడుపుతుండినారు.

ఆదినారాయణరెడ్డి

సూళ్ళూరుపేట సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ వై. రామకృష్ణారెడ్డిగారి అన్న, రిటైర్డు కోఆపరేటివ్ డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు శ్రీ ఆదినారాయణరెడ్డి 8 తేది దివంగతులైనారు.

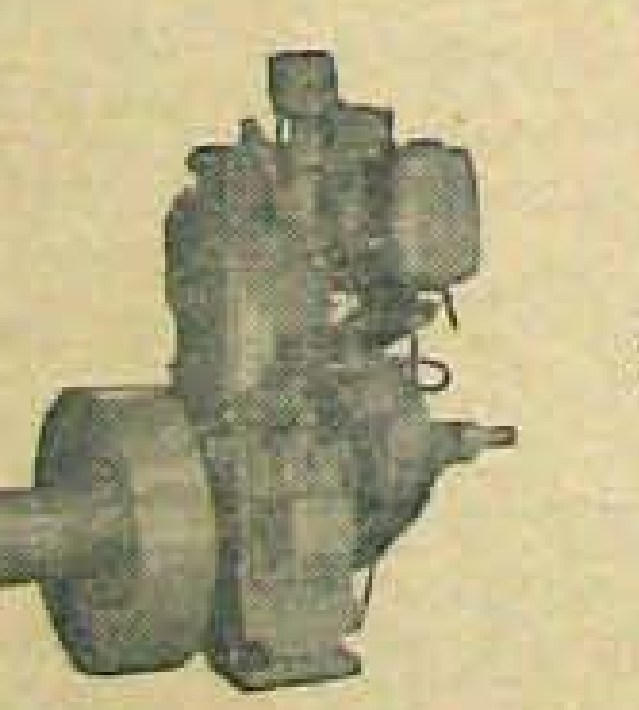
పులగం ఆదెమ్మ

అంతర్రాష్ట్ర కాంట్రాక్టర్ల జాబితాలో చేరిన అన్నారెడ్డిపాలెంవాసి శ్రీ పులగం దశరథరామరెడ్డి (బుజ్జిరెడ్డి) తల్లి; వ్యవసాయ పండితుడు శ్రీ అల్లూరు కోటారెడ్డిగారి అత్త; సీనేరు అభివృద్ధిశీలి శ్రీ అల్లూరు రామరెడ్డిగారి సోదరి అయిన శ్రీమతి ఆదెమ్మ 9 తేది రాత్రి నెల్లూరులో అకస్మాత్తుగా మరణించింది.

కుందా చెంచురామరెడ్డి

పొట్టెంపాడువాసి, బహుశా, ఇంట్లో కన్నా ఎక్కువగా కోర్టులలో కాలం గడిపిన వ్యవహారి శ్రీ కుందా చెంచురామరెడ్డి తన 78 ఏట కాలధర్మంచెందారు.

పై కుటుంబాల వారందరికీ మా సంతాపం తెలియజేస్తున్నాము.

"బిన్‌కార్" వారి వాయిదాలస్కీము "A"

ఆంధ్ర గవర్నమెంటు అప్రూవుడ్ — ఒక సంవత్సరం గ్యారంటీ

50 మంది మెంబర్లు చేరగానే "స్కీము" ప్రారంభించబడును.

25-3-68 తేదిలోగా రు 500లు పంపి మెంబర్లుగాచేరండి

పూర్తివివరములకు:- (మీ అడ్రసువ్రాసిన 15 పై. కవరు పంపండి.)

భవానీ ఇండస్ట్రియల్ కార్పొరేషన్,

Grams : BINCOR రంగనాయకులపేట—నెల్లూరు. Phone : 459 Ex.

వివాహమునకు – ముందు–వెనుక పోయిన యవ్వనమును తిరిగి పొందండి.

మీవ్యాధి ఏరకమైనను దిగులుపడవద్దు- పురుషత్వం తక్కువ ఇంద్రియబలహీనత, బాల్యంలోవృద్ధత్వం, స్వప్నస్ఖలితం, శరీరం బలహీనం, అజీర్ణం, మలబద్ధకం, శీఘ్రస్ఖలితం, మూత్రంలో ఇంద్రియం కలిసిపోవుట, నరముల బలహీనత, వివాహమైన తర్వాత నిరుత్సాహం కలుగుట ఇటువంటి గుణములు గలవారు, శృంగారరహస్య నిపుణులైన డా. చౌదరి గారిని సంప్రదించండి. —— మా డిస్పెన్సరీలు ——

చౌదరి డిస్పెన్సరీ,
కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు ఎదుట, 16/112, ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు. ★ ఆంధ్రప్రభ ఆఫీసు ప్రక్కన, గాంధీనగరం, **విజయవాడ—3.**

కావలి ఎన్నికలు

మునిసిపల్ ఎన్నికల ప్రచారం జోరుగానేవుందిగాని, ఎందువల్లనో అయ్యపరెడ్డిగారు ఇంకా పూర్తి వుత్సాహంతో రంగంలో దిగినట్లులేదు. ఆ సం వెంకటరెడ్డిగారు వచ్చి ఆవర్గంవారి యెన్నికల వ్యూహాన్ని నడుపుతారని ఒక వదంతి. బహుశా అయ్యపరెడ్డిగారుకూడా అప్పుడు లోతుగాదిగి పనిచేయవచ్చు.

అయ్యపరెడ్డి గ్రూపుతో కాము చేరలేదని రైట్ కమ్యూనిస్టునాయకుడు శ్రీ శ్రీ పరుచూరు రామకోటయ్యగారు చెప్తున్నారు. వీరి లక్ష్యమంతా లెఫ్టు కమ్యూనిస్టులను ఓడగొట్టడంగానే కనబడుతుంది. వీరివైఖరిచూస్తే, సర్దుబాటుకు వీరు అయ్యపరెడ్డి వర్గంతోకంటె, రామమూర్తి వర్గానికే సుముఖంగావున్నారా అనిపిస్తుంది. కాని వీరి డాయిల్సకూడా జరిగిపోయాయి. ఇక సర్దుబా టేమిటి? 10, 11 వార్డులలో వీరి అభ్యర్థులు పోటీ చేస్తున్నారు.

లెఫ్టు కమ్యూనిస్టులకు అయ్యపరెడ్డి వర్గంతో పొత్తు వున్నట్లుగా కనబడదు. 6, 11 వార్డులలో అయ్యపరెడ్డి, రామమూర్తి వర్గాల అభ్యర్థులతో బాటు, లెఫ్టు కమ్యూనిస్టు అభ్యర్థులూ వున్నారు. అందువల్ల ప్రస్తుతం ఎవరితోనూ పొత్తులేదన్న మాట; తర్వాతి విషయం తర్వాత.

జనసంఘం - అయ్యపరెడ్డి వర్గాలు మాత్రం సమైక్యంగానే పనిచేస్తున్నాయి. రేపు గెల్చినా వీరు ఒకటిగానే వ్యవహరించవచ్చు. జనసంఘంలో కొంత చీలిక వచ్చింది. కె. పి. వెంకయ్య వేరుపడ్డారు. ఎన్నికలనంతరం ఎట్లా వుండబోతుందో మరి!

పోటీల స్వభావం చూస్తుంటే వర్గాల కట్టుబాటుకంటే, స్వతంత్ర ప్రవృత్తే ఎక్కువగా ద్యోతకమవుతుంది. ఒకవేళ ఇప్పుడు వర్గాలుగా పోటీలు జరిగినా, రేపు టీటీలో మార్పు వుండవచ్చునని వూహింపబడుతున్నది. జనరల్ ఎన్నికలలో తమవర్గం అభ్యర్థికి జి.సి. కొండయ్య గారికంటే 1600 ఓట్లు ఎక్కువ వచ్చాయి కాబట్టి, మునిసిపల్ ఎన్నికలలో తమదే అధిక్యతగా వుండబోతుందని అయ్యపరెడ్డి గారివర్గం విశ్వసిస్తున్నట్లున్నది. కాని ఆనాటి వాతావరణం వేరు, ఈనాటి పరిస్థితి వేరు. అవి జనరల్ ఎన్నికలు, ఇవి మునిసిపల్ ఎన్నికలు. ఆనాడు కొండయ్య పరాయివాడ్కింద లెక్క; ఈనాడు పి వార్డు బావార్డులో స్థానికులమధ్య పోరాటం. ఈ వాస్తవాలను గుర్తించక తప్పదు. జనరల్‌గాకూడా వ్యక్తిగతంగా అయ్యపరెడ్డి వర్గం అభ్యర్థులకంటే, ప్రత్యర్థులు కొంత బలమైనవారనే అభిప్రాయంకూడావుంది. ఇవన్నీ బయటపన్న పరిశీలకులు వూహిస్తూ, అభిప్రాయపడుతూ వుండవలసిందేకాని; గాలి ఎటు వీచబోతుందో, ఆ గాలి ఎంతమంది ఓటర్లను ఎటు తీసుకపోబోతుందో ఎవరు చూచివచ్చారు?

ఈనాడు ఒక పరిశీలకుని అంచనా ప్రకారం రామమూర్తి గ్రూప్‌కు 7, అయ్యపరెడ్డి వర్గానికి 6, జనసంఘానికి 3, కమ్యూనిస్టులకు 2, స్వతంత్రునికి 1 రావచ్చునని; ఒకరివిషయం సందేహాస్పదమని లెక్క వేస్తున్నారు. 1,4,5,7,12,14 వార్డులు రామమూర్తి వర్గానికి; 3,6,10, 14,15 అయ్యపరెడ్డి వర్గానికి; 2,7,9 జనసంఘానికి; 6,13 లెఫ్టుకమ్యూనిస్టులకు; 11 వ వార్డు స్వతంత్రునికి అనుకూలమని; 8 వ వార్డు విషయం చెప్పలేమని ఒక పరిశీలకుని భావం. ఈ పరిశీలకుని అంచనా నిజమైతే మునిసిపాలిటీని ఏవర్గం పట్టుకోబోతుందో చెప్పడంకష్టమే. ఇంకా పదిరోజులు వ్యవధివుంది; ప్రచారాలు, ప్రయత్నాలు ముమ్మరంగా వుండబోయేది ఈ పదిరోజుల్లోనే. క్రానులు (ఎలక్షన్ సింబల్‌ను వుద్దేశించి ఈమాట వాడడంలేదు) తల్లక్రిందులు కాబోయేదీ ఈ పదిరోజుల్లోనే. అందువల్ల జోస్యాలు మానడమే మంచిది. —మా. వి.

చిత్రకళా ప్రదర్శన

నెల్లూరు టౌనుహాలు రీడింగురూములో మార్చి 31 నుండి, ఏప్రెల్ 2 తేదివరకు ప్రతిదినం ఉదయం 9–12 గంటలవరకు సాయంత్రం 5 నుండి 8 గంటల వరకు జరుగును. ప్రవేశం ఉచితం - ఏప్రెలు 2 తేది స్త్రీలకు మాత్రమే.

నెల్లూరుజిల్లాలోని చిత్రకారు లందరూ చిత్రాలు పంపవచ్చును. ప్రదర్శింపదల్చిన చిత్రాలను సరిగా ఫ్రేంచేయించి పంపాలి. ఒక్కొక్క చిత్రానికి ప్రదర్శన రుసుము 1½ రూపాయతో మార్చి 25 తేది లోగా కార్యదర్శికి చేర్చాలి. ప్రదర్శనకాగానే చిత్రాలు వాపసతీసుకోవచ్చును. ఇతర వివరములు కార్యదర్శివద్ద తెలుసుకోవచ్చును.

పి. వేణుగోపాలరెడ్డి, కార్యదర్శి.
చిత్రకళానికేతన (రిజ్)
(రాష్ట్ర లలితకళాఅకాడమీ అనుబంధసంస్థ)
16/606, శ్రీనివాస అగ్రహారం–నెల్లూరు.

ఇనిమెర్ల పంచాయతీ
(కనిగిరి తాలూకా)

టెండరు నోటీసు

కనిగిరి తాలూకా, ఇనిమెర్ల పంచాయతీలో ఈ క్రింద కనుపరచిన పనులకు టెండర్లు పిలువబడమైనది. 27-3-68 తేది సాయంకాలం S. P. M. కు టెండర్లు తెరువబడును.

(1) పామూరు, కందుకూరు రోడ్డులో ఇనిమెర్లదగ్గర అరుగు నిర్మించుట ఎస్టిమేటు రూ. 610/-, డిపాజిట్టు 5%.

(2) ఇనిమెర్ల గ్రామములో నుండు పాత బందెలదొడ్డిని రిపేరుచేయుట, షెడ్డు నిర్మించుట ఎస్టిమేటు రూ. 1900/-, డిపాజిట్టు 5%.

దుగ్గిరెడ్డి చిన్నపాపిరెడ్డి,
ప్రెసిడెంటు - ఇనిమెర్ల పంచాయతీబోర్డు.

ఇల్లు అమ్మబడును

నెల్లూరు వెంకట్రామాపురంలో ఎద్దుల రేవు సంఘముకు అనుకొని 33 అంకణముల జాగాలో 7½ అంకణముల రాతిగోడల పెంకుటిల్లు, దానివెనుక 8 అంకణముల సిమెంటురేకుల షెడ్డు వున్నది.

మిగత వివరములకు:-
విస్సా వెంకటస్వామి,
(అదేఅడ్రసు నివాసం)

ఆవులు–కోడెలు–ఎద్దులు వేలం

మంచి ఆవులు - కోడెలు - ఎద్దులు, గడ్డి - రెండెద్దులబండ్లు 17-3-68 తేదిన ఆదివారము వీరంగుంట గ్రామములో యాలము వేయబడును.

యాలం షరతులు - వివరములకు:-
డి. వి. నరసింహం,
For ఆర్. ఎల్. రెడ్డి.

జమీన్ రైతు

సంవత్సరం చందా	రు. 12-00
మాసములకు	,, 7-00

అంతకు తక్కువకాలమునకు పంపబడదు.

పబ్లికు నోటీసు

ఇందువల్ల యావన్మందికి తెలియచేయుడం ఏమనగా:- సూళ్లూరుపేట తా॥ యీదల వారి ఇండ్రిగ కాపురస్తుడు మైనరు కామిరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డికి, నెల్లూరు సబ్‌కోర్టు ఫైలు ఓ. ఎస్. నెం. 71 ఆఫ్ 64 రు డిక్రీ ప్రకారం కొంత స్థిరాస్తికి సంపూర్ణ హక్కు అనుభవములు గలిగివున్నవి. సదరు ఆస్తులను సదరు మైనరు తండ్రి అయిన కామిరెడ్డి వెంకురెడ్డి తన స్వలాభమునకుగాను యితరులకు కొంత ఆస్తిని విక్రయించినట్లున్నూ, మరికొంత ఆస్తిని విక్రయించదలచినట్లు తెలియుచున్నది. సదరు ఆస్తులయందు సదరు కామిరెడ్డి వెంకురెడ్డికి ఏలాంటి హక్కులేదనిన్ని, అతను చేసిన విక్రయం వగైరా పరాధీనముల మైనరు రామచంద్రారెడ్డిం బద్ధపరచనేరవనిన్ని, అతనివల్ల ఎవరైననూ ఏలాటి పరాధీనములు చేసుకొన్ననూ అందు విషయమై తగు చర్యలు జరుపబడునునిన్ని యిందువల్ల యావన్మందికి తెలియచేయడమైనది.

—కాపులూరు మునిరెడ్డి,
పెరికిలంపాటి ఇండ్రిగ.

పొదలకూరు గ్రామ పంచాయతి

టెండరు నోటీసు

యీ క్రింద కనుపరచిన పనులకు నిర్ణీత ఫారములలో సీలువేసిన టెండర్లు 21-3-68 తేది సాయంత్రము 4 గంటల వరకు పొదలకూరు గ్రామ పంచాయతీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరువారిచే స్వీకరింపబడి అదేరోజున సాయంత్రం 4-30 గంటలకు హాజరైన కంట్రాక్టర్ల సమక్షమున సీలు టెండర్లను తెరవబడును. పంచాయతీ రిజిస్టరు కంట్రాక్టర్లు కాదలచువారు రూ. 25,000/- లు సాల్వెన్సీ సర్టిఫికేటును మరియు రూ. 25/- లు రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజు చెల్లించినవారిపేర్లను పంచాయతీ కాంట్రాక్టర్ల రిజిస్టరులో నమోదుపరచుటయేకాక, పనులడిపాజిట్టు 5% మాత్రమే కట్టించుకోబడును. మిగత వివరములు ఆఫీసు పనిచేయువేళలందు తెల్పుకునేది.

పని వివరము	ఎస్టిమేటు మొత్తము	డిపాజిట్టు మొత్తము
(1) పిల్లల పార్కును నిర్మించుట.	రూ. 5000/-	రూ. 500/-
(2) పంచాయతీ బస్ స్టాండును అభివృద్ధి పరచుట.	5000/-	500/-

జి. యూసఫ్‌సాహెబ్,
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

ఒంగోలు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 150 of 1967.

కాట్రగడ్డ బాలయ్య —వాది.
(4) యేలూరి హనుమత్‌ప్రసాదరావు
... —ప్రతివాదులు.

4-వ ప్రతివాదికి ఇందువల్ల తెలియపరచడ మేమనగా:- ఈ నెంబరు వాది పర్మినెంటు యింజక్షన్ నిమిత్తం చేసిన దావా టెంపరరీ యింజక్షన్ నిమిత్తము పెట్టిన పిటిషన్లలో నీకు అక్షేపణలు యున్న యెడల 22-3-68 తేది పగలు 10 గంటలకు పై కోర్టువారియెదుట హాజరై తెలుపుకోవలయును. లేనియెడల నీ పరోక్షమందు తీర్మానింపబడునని తెల్పుకోవలసినది.

—యిలింద్ర శివసాంబమూర్తి
వాది అడ్వకేటు.

12 మంది బలి!

(మొదటిపేజీకొరవ)

లేక గూడూరు హాస్పిటల్‌లో కోలుకుంటున్నారో– అని దీనంగా అడుగుతూ వుండింది. మూడేళ్ళపాప చిక్కిశల్యపిల్లలా వీధిగా కనపడ్డది. కళ్ళు అప్రయత్నంగా చెమ్మగిల్లాయి. ఎప్పుడో రాత్రికిన్నన్నం ఇవ్వాడీ హాస్పిటల్‌లో యే ఆదరంలేకుండా పడివున్నారు, అడలిగావున్నట్టుకనవడ్డారు.

రెడ్‌క్రాస్ వక్షంగా శ్రీ సుబ్బరామరెడ్డి వందరూపాయలు తీసిచ్చి ఈ రెండు మూడు రోజులు యీ రోగులకు రొట్టె, వండ్లు, పాలు వగైరాలకుగాను వుంచండి– అంటూ డాక్టరు సావిత్రమ్మగారి కిచ్చారు.

గూడూరు రోగులకు అవసర మంటుందేమో ననుకొని, వూర్లో 25 రొట్టెలు తీసుకుని గూడూరువైపు బయలుదేరాము. వెంకటాచలనక్షత్రం స్టేషన్లలో ఏదోగూడ్సు ట్రయిన్ డీ రైల్ అయినట్టుగా 20-30 వ్యాగన్లు నేలమీదకు వాలి వడున్నాయి. ఇదేమిటి, ఇదింకో ట్రయిన్ యాక్సిడెంటా అనుకుంటే, కాదట; ఈ వ్యాగన్లు కొన్ని నెలలనుండీ యిట్టనే వడివున్నాయట; ఎండకు ఎండుతూ వానకు తడుస్తూ. వీటి విషయం వట్టించుకున్న రైల్వేనాడుడెవడూ కనవళ్లేదుమరి!

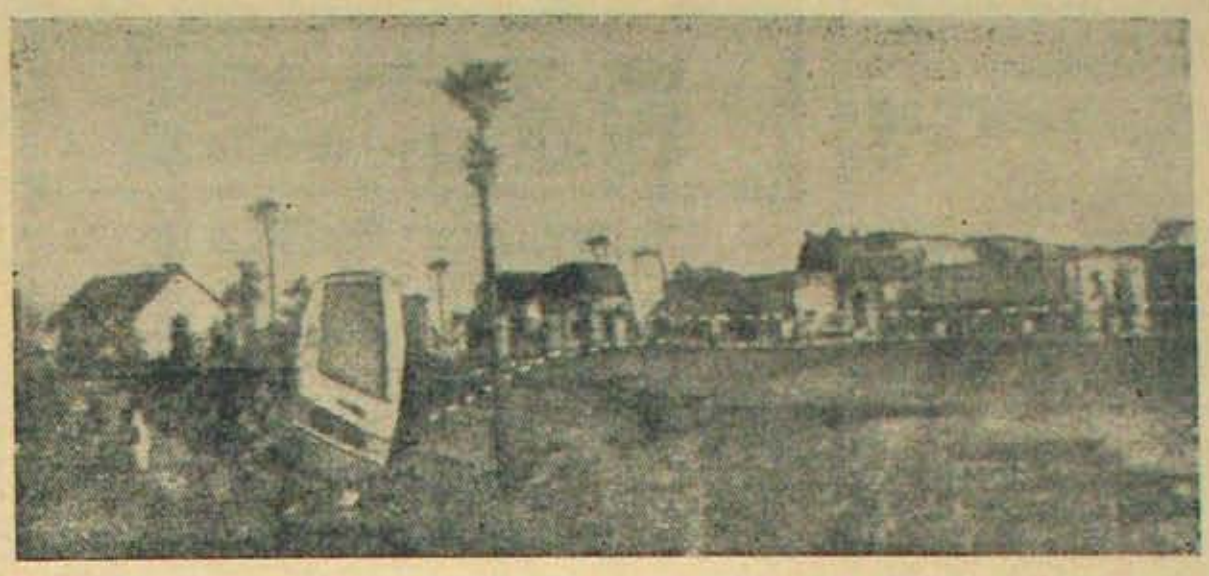
ప్రమాదం జరిగిన స్థలం– అప్పయ్య రైల్వేగేటు చేరుకున్నాం బస్సు మెలితిరిగిపోయి మగ్గునుగ్గు అయి రైల్వే లైనుకు తూర్పుగా వడివుంది. ఆ స్థలమంతా వాళ వస్వడిలేని శ్మశానంలా వుంది. ఎక్కడిశవాలక్కడ వడివున్నాయి-వాళతి, రెండు, మూడు... మొత్తం వీడుశవాలు- వాళ వసిపాప శవంతోకూడా. చలి విరిగడ్డినే వాళరు చంపోయారట. ముగ్గురికి మంది బలమైనగాయాలు తగిలి, ఇద్దరు మరీ స్పృహలేకుండా వడివుండినారు.

కార్లో వుండిన రొట్టెలు డాక్టరుగారి కందజేశారు 'రెడ్‌క్రాస్' సుబ్బరామరెడ్డి. ఒక పసిబాలామె బయటకు పెద్ద గాయాలేమీ కనవడకపోయినా లోవల ఎక్కడో అదిరి 'షాక్' తిన్నట్టుగా తెలివి లేకుండా వడివుండింది.

ఆ ప్రక్క బెడ్‌లో 25 ఏళ్ళ వడిప్రాయంలోవున్న వొక నవయువకుడు దారుణ మైనస్థితిలోవుండినాడు. మొఖం రెండు భాగాలుగా బద్దలైపోయివుండింది. నోరు ముక్కు, కళ్ళు చిదుము చి దు రై పో యి ర క్తివముద్దలా వుండింది భయ విహ్వలంగా. నుదురుపైభాగంలోకూడా లోతుగా లోయలా తెగివుండింది బహుశా బ్రెయిన్ కూడా దెబ్బతిన్నదేమో అన్నట్టుగా. పీదో 'బ్లడ్‌నబ్ స్టిట్యూట్ సొల్యూషన్' బొట్టు బొట్టుగా పాదంపైనగా ఎక్కిస్తుండినారు. మృత్యువు మనుగులో మగతనిద్రపోతున్నాడా అన్నట్టుండినాడు.

'డాక్టర్, ఇతను బ్రతుకుతాడా?' అన్నాను.''అదే, ఎట్లా చెప్పేది? ఈదశలో పించేయాల్నో అంతా చేస్తున్నాను. నాకేమో ఇతను బ్రతుకుతాడనే నమ్మకం కుదరడంలేదు. ఒకవేళ ఇతను బ్రతికినా అతివికృతమైన జీవితమే గడపాల్సి వుంటుంది. మంది యవ్వనంలోవున్నాడు పాపం. మొత్తం మొఖం చిదురై, బ్రెయిన్ కూడా దెబ్బతిన్నట్టున్నా – అతనిగుండె మాత్రం నిక్కారుగా కొట్టుకుంటున్నది. 'హార్టు బ్యాన్స్‌ప్లాంటు – గుండె మార్పిడి అవశేషా అంటున్నామే, అట్టాంటిదానికి యితనిగుండె బాగా వనికొస్తుంది..." అన్నారు డాక్టరు.

బస్సులో ప్రయాణం చేస్తుండిన ప్రయాణీకుల్లో ఇతనొక్కడేనంవన్నకుటుంబీకుడు, విద్యాధికుడుగాకనవడుతున్నాడు. (మిగతా ప్రయాణీకుల్లో ము ప్పా తి క ముప్పినం మంది దాకానే వాకరు చంపోయారట. మిగ్గురికి బలమైనగాయాలు తగిలి, ఇద్దరు మరీ స్పృహలేకుండా వడివుండినారు.

వ్యామోదం తర్వాత బస్సుయ్యగేటువద్ద దృశ్యం. రైలు కెవల్ క్యాసింగ్‌వద్దవుండే, బస్సు ఎంత దూరాన వినరివేయబడివుందో గమనించవచ్చు. -("ఎక్స్‌ప్రెస్" చిత్రం.)

కార్లో వుండిన రొట్టెలు డాక్టరుగారి కందజేశారు 'రెడ్‌క్రాస్' సుబ్బరామరెడ్డి. ఒక పసిబాలామె బయటకు పెద్ద గాయాలేమీ కనవడకపోయినా లోవల ఎక్కడో అదిరి 'షాక్' తిన్నట్టుగా తెలివి లేకుండా వడివుండింది.

ఆ ప్రక్క బెడ్‌లో 25 ఏళ్ళ వడిప్రాయంలోవున్న వొక నవయువకుడు దారుణమైనస్థితిలోవుండినాడు. మొఖం రెండు భాగాలుగా బద్దలైపోయివుండింది. నోరు ముక్కు, కళ్ళు చిదుము చి దు రై పో యి ర క్తివముద్దలా వుండింది భయ విహ్వలంగా. నుదురుపైభాగంలోకూడా లోతుగా లోయలా తెగివుండింది బహుశా బ్రెయిన్ కూడా దెబ్బతిన్నదేమో అన్నట్టుగా. పీదో 'బ్లడ్‌నబ్ స్టిట్యూట్ సొల్యూషన్' బొట్టు బొట్టుగా పాదంపైనగా ఎక్కిస్తుండినారు. మృత్యువు మనుగులో మగతనిద్రపోతున్నాడా అన్నట్టుండినాడు.

'డాక్టర్, ఇతను బ్రతుకుతాడా?' అన్నాను.''అదే, ఎట్లా చెప్పేది? ఈదశలో పించేయాల్నో అంతా చేస్తున్నాను. నాకేమో ఇతను బ్రతుకుతాడనే నమ్మకం కుదరడంలేదు. ఒకవేళ ఇతను బ్రతికినా అతివికృతమైన జీవితమే గడపాల్సి వుంటుంది. మంది యవ్వనంలోవున్నాడు పాపం. మొత్తం మొఖం చిదురై, బ్రెయిన్ కూడా దెబ్బతిన్నట్టున్నా – అతనిగుండె మాత్రం నిక్కారుగా కొట్టుకుంటున్నది. 'హార్టు బ్యాన్స్‌ప్లాంటు – గుండె మార్పిడి అవశేషా అంటున్నామే, అట్టాంటిదానికి యితనిగుండె బాగా వనికొస్తుంది..." అన్నారు డాక్టరు.

బస్సులో ప్రయాణం చేస్తుండిన ప్రయాణీకుల్లో ఇతనొక్కడేనంవన్నకుటుంబీకుడు, విద్యాధికుడుగాకనవడుతున్నాడు. (మిగతా ప్రయాణీకుల్లో ము ప్పా తి క ముప్పినం మంది బలమైనగాయాలు తగిలి, ఇద్దరు మరీ స్పృహలేకుండా వడివుండినారు.

ముఖం రెండుగాదీలి, దారుణమైన స్థితిలోవున్న నాయుడుపేట యువకుడు, డిప్టీకలెక్టరు సెంక్షనుకు గరీక్షిస్తుండిన జి. రాఘవరావు ఎం. ఎస్సీ. ఈ చిత్రం తీసేసమయానికి ఇతను వడివుడే. —(ఫోటో: ఎతిరాజ్).

కార్లో వుండిన రొట్టెలు డాక్టరుగారి కందజేశారు 'రెడ్‌క్రాస్' సుబ్బరామరెడ్డి. ఒక పసిబాలామె బయటకు పెద్ద గాయాలేమీ కనవడకపోయినా లోవల ఎక్కడో అదిరి 'షాక్' తిన్నట్టుగా తెలివి లేకుండా వడివుండింది.

ఆ ప్రక్క బెడ్‌లో 25 ఏళ్ళ వడిప్రాయంలోవున్న వొక నవయువకుడు దారుణమైనస్థితిలోవుండినాడు. మొఖం రెండు భాగాలుగా బద్దలైపోయివుండింది. నోరు ముక్కు, కళ్ళు చిదుము చి దు రై పో యి ర క్తివముద్దలా వుండింది భయ విహ్వలంగా. నుదురుపైభాగంలోకూడా లోతుగా లోయలా తెగివుండింది బహుశా బ్రెయిన్ కూడా దెబ్బతిన్నదేమో అన్నట్టుగా. పీదో 'బ్లడ్‌నబ్ స్టిట్యూట్ సొల్యూషన్' బొట్టు బొట్టుగా పాదంపైనగా ఎక్కిస్తుండినారు. మృత్యువు మనుగులో మగతనిద్రపోతున్నాడా అన్నట్టుండినాడు.

'డాక్టర్, ఇతను బ్రతుకుతాడా?' అన్నాను.''అదే, ఎట్లా చెప్పేది? ఈదశలో పించేయాల్నో అంతా చేస్తున్నాను. నాకేమో ఇతను బ్రతుకుతాడనే నమ్మకం కుదరడంలేదు. ఒకవేళ ఇతను బ్రతికినా అతివికృతమైన జీవితమే గడపాల్సి వుంటుంది. మంది యవ్వనంలోవున్నాడు పాపం. మొత్తం మొఖం చిదురై, బ్రెయిన్ కూడా దెబ్బతిన్నట్టున్నా – అతనిగుండె మాత్రం నిక్కారుగా కొట్టుకుంటున్నది. 'హార్టు బ్యాన్స్‌ప్లాంటు – గుండె మార్పిడి అవశేషా అంటున్నామే, అట్టాంటిదానికి యితనిగుండె బాగా వనికొస్తుంది..." అన్నారు డాక్టరు.

బస్సులో ప్రయాణం చేస్తుండిన ప్రయాణీకుల్లో ఇతనొక్కడేనంవన్నకుటుంబీకుడు, విద్యాధికుడుగాకనవడుతున్నాడు. (మిగతా ప్రయాణీకుల్లో ము ప్పా తి క ముప్పినం మంది బలమైనగాయాలు తగిలి, ఇద్దరు మరీ స్పృహలేకుండా వడివుండినారు.

గబ్బి వడివున్న ఆశవాలమీద నుండి వచ్చేగాలిలో పీవేవో అవ్యక్తమైన అరుపులు, కేకలు, జీవుల వేదనాభరిత మూల్గులు వినిపించినట్టుగా గుండె ద్రవించింది.

గాఢాంధకారంలో జరిగిన యాక్సిడెంటు గానట్టి గూడూరు, విత్తగుంట, నెల్లారునుంది పోలిస్ వచ్చేదానికి కొంతటైమ్ వట్టిందిగాబట్టి– రైల్లో ప్రయాణిస్తుండిన కొందరు విరిపాకెట్ వాలాలు దిగి శవాల జేబులుకొట్టారని వొక వార్త. పెట్టెలు, గిట్టెలు ఎత్తుకొని పోయారని కూడా వార్త. నితిమాలిన ఈ లోకంలో యిట్టాంటి వి జరగడంలో ఆశ్చర్యమేముంటుంది?

ఇన్నరకాల ఆలోచనలతో దిగులుగా ఆ 'శ్మశానస్థలాన్ని' వదలి కార్లోనే గూడూరు చేరుకున్నాం. ఆ వ్వత్రిలో సి. ఆర్. రెడ్డి, గాయవడ్డవారందరికీ దిక్కులుచేసి, ట్రీట్‌మెంటును చూడడానికి సిద్ధమవుకుండినాడు. ఆ వ్వత్రికి వచ్చే వీదవారుగానే కనవడ్డారు) జేబులో కర్ణద్దాలతవ్ప మరేమిలేదు, కనినం దిల్లర డబ్బులకాని, కడకు వొక కాగితంముక్క గానిలేదు; చేతి వాచ్‌మాత్రంవుంది. ఇత నెవరోకూడా ఎవరూగుర్తించలేకపోయారు.

పావం నెల్లారు లయన్స్ క్లబ్బీయుడు బి. డి. రామచంద్రన్‌గారొక్కరు వట్టు, పాలు, గ్లూకోజ్‌సిక్కు, రోగులు కొందరికి కాఫీలు అందిస్తూ, వోదారుస్తూ ఆ రోగార్తులకు సేవలు జేస్తుండడంచూసి– ఇట్టాంటి ఎమర్జన్సీ నందర్భాల్లో– యిట్టాంటి సేవా హృదయులూ, సంస్థలూ వుంటే ఎంత బాగుండువా అనిపించింది.

ఇంతలోకే డాక్టరు మధుసూదనశాస్త్రి వగైరాలు నెల్లారునుంది కార్లో వరుగులు తీస్తూ వచ్చారు. ఆ ముఖం చిదురుచిదురై పోయిన యువకుని వద్దకు తీసుకెళ్ళారు వార్ని సి. ఆర్. రెడ్డి. నాడిచూస్తే బాగా కొట్టుకున్నట్టుండింది. శవంలా నిద్రపోతుండినట్టుండిన ఆ యువకుడు చేతులాడిస్తున్నాడు. గుండెచిద్ర వేళ్ళతో గీరుతుంటున్నాడు. దగ్గినాడుకూడా. దగ్గిన శబ్దం ఆ ముఖంలో [ఎక్కణ్ణుంచో వినబడ్డది. ప్రక్కకు పొర్లినాడు.

ఆ వ్యక్తి ధైర్య మొచ్చినట్టుండినది డాక్టర్లకు. పిదైనా చేస్తామనే నిర్ణయానికి వచ్చినట్టున్నారు. ఇంట్రుకుపోసే సిరక్తం ఎక్కించేదానికి ఏర్పాట్లుచేశారు..

నెల్లారులోనే ఇతనితోబాటు బస్సెక్కినవొక ప్యాసింజరు అన్నాడట–ఇతను నాయుడుపేటకు టిక్కెట్టు తీసుకొన్నాడు. బహుశా అవూరివాడై వుంటాడేమోనని దానితో వొక 'క్లూ' దొరికింది.

అంతే అప్పటికప్పుడు నాయుడుపేటకు పోలిస్‌వ్యాన్ పంపి మైక్‌లో అనౌన్స్ చేయించారట. వ లా ని రకంగావున్న అబ్బాయి యిట్లా అస్పత్రిలో వున్నాడంటూ మైక్‌లో చెప్పేనరికి – మనవాడై వుంటారేమోనని ఆ అబ్బాయి బంధువులు విని మొదట అనుకున్నా–అయినా ఈ టూరిస్టు బస్సులో ఎందుకెక్కాడు అని ముందు అనుమానవడ్డారట. అనుమానమెందుకని అస్పత్రికొచ్చి చూచుకొనేనరికి – అతనే పావం, వాళ్ళ ఖాలాతీయే! (అనలుపేరు రామవరావే అయినా అంతా ముద్దుగా బాలాతీ అని పిల్చేవారట.) అంతే, అంతా బోరున విడ్చారు.

సరిగ్గా ఆ సమయంలో, ఆ అబ్బాయి తండ్రి బందర్‌లో వున్నారట. ట్రంకుకాల్ చేసి పిలిపించుకున్నారు. ఎం. ఎస్సీ చదివి II క్లాసులో పాసైనాడట డిప్యూటీ కలెక్టరు సెలక్షన్ వరీక్షలకు వెళ్ళితే అందులోకూడా పాసై సెలక్షన్ కోసం ఎదురు చూస్తుండినారట. ఇంకా ఏదో వున్నతోద్యోగానికి అప్లికేషన్ వంపిద్దామని నెల్లారువచ్చి వని చూచుకొని, రెండు సినిమాలుచూది బస్‌స్టాండులోవుంటే ఈ టోగన్ టూరిస్ట్ బస్సులో తన వ్రక్కన కొందరు ఎక్కుతుంటే తనూ అనంగీకారంగా ఎక్కాడట.

మేము ఆ మధ్యాహ్నమే బరువు గుండెలతో తిరుగుముఖం వట్టాము. మళ్ళీ ఆ వ్రమాదం జరిగిన అప్పయ్యగేటు చేరుకున్నాం. గేట్‌మ్యాన్ సి. చిన్నరామయ్య పోలిస్ కస్టడీలో వున్నాడు. బస్ డ్రయివరు డి. కృష్ణమరాజు కప్పించుకొని వరారీలోవుండి ఆతర్వాతరోజు పోలిసుకు చిక్కాడు. కండక్టరు రేమయ్యాడో అంతు లేదు. అనలు యింతకూ ఆ వ్రమాదం ఎట్లా జరిగుంటుంది?

12 తేది నుండి రైల్వే డిపార్టమెంటల్ ఎన్‌క్వయరీ జరుగుతున్నదింకా గూడూర్లో. ఆ వ్యక్తమాదం ఎట్లాజరిగిందో, తప్పెవరిదో అని విచారిస్తూనే వున్నారు – జి. ఎన్. రావ్, బ్రాన్స్‌పోర్టు సూవరింటెండెంట్ (సేఫ్టీ), ఇంకా ముగ్గురు వున్నత రైల్వే అధికారుల బృందంకలిసి.

ఈ విచారణలోకాని అనలు సంగతి బయటవడదు. నెల్లార్లో ఈ బస్సెక్కిన, వ్రమాదానికి ముందే తప్పించుకొని దూకి, బస్సులోని వొక ముసలామెను కూడా లాగేసిన కె. అంజివ్రసాద్ గౌడ్ అనే ఆయన చెప్పినదాన్నిబట్టి, మేము వూహా చేసినదాన్నిబట్టి వ్రమాదం యిా క్రింది విధంగా జరిగుండాలి:-

నెల్లారులో యీ బస్సు రాత్రి 2 గంటలప్పుడు బయలుదేరి, 2-30 ప్రాంతాని కల్లా అప్పయ్యగేటుకు చేరుకుగవుండాలి. గేటు వేసివుండివుండాలి. గేటుకు అవ్రక్కా యీ వ్ర క్కా వది ఇరవై లారీలు, బస్సులన్నా నిల్చివుండాలి. 2-40 కల్లా గూడ్సుబండి పోయివుండాలి.

లారీలవాళ్ళు, బస్సులవాళ్ళు తొందర చేసివుంటారు; లేదా ఎవరో ఒక కారాయనో, లారీఅయిననో గేటాయనచేతిలో వాలుగడబ్బులుపెట్టి వుంటాడనే అనుకొందాం. దానికాశపడే అతను ఈ వ్రమాదానికి కారకుడయ్యాడనుకోవాలి.

గూడ్సు యి వ్య డే పోయిందిగదా, నర్కార్ ఎక్స్‌ప్రెస్ అప్పుడే ఎక్కడొస్తుందిలే అనుకుని గేటాయన గేటుతీసుంటాడు. ఇంటర్ లాకింగ్ సిస్టమ్‌గాబట్టి గేటు తీయడమంటే, ముందు వచ్చరైటుతో వేసివున్న సిగ్నల్ మళ్ళీ ఎర్రరైటుకు తీసేయబడివుండాలి.

గేటు తీసితీయడంతోటే వడమరవైవున ముందుగావున్న లారీలు వెళ్ళివుండాలి, మూడోదిగావున్న మనబస్సు బయలుదేరి తొలిగేటుదాటి రెండో రైల్వేలైను మీదకు వచ్చి రెండోగేటు దాటే సమయానికి ఆ రెండోగేటువైవు మండిన లారీలు అడ్డువడి ముందుకొచ్చి, యిక బస్సు ముందుకు నడవడానికి వీల్లేకుండా వుండివుండాలి.

ఇంతలోకే స్పీడుగా నర్కార్ ఎక్స్‌ప్రెస్ వస్తున్నట్టు హెడ్‌లైటో, లేక థన్ థన్ మనే శబ్దమో వినబడివుండాలి. ఇది మూడు బస్సు వెనక్కు తిప్పుదామనుకుంటే వెనకా లారీలు అడ్డంవుండివు డాలి. బస్సు డ్రయివర్ గందరగోళం అయిపోయి అరుస్తూ క్రిందకుదూకిపారిపోయివుండాలి. అంతే. ఇదంతా నిమిషాలమీద జరిగుండాలి.

ఇంతకూ తప్పెవరిది? సిగ్నల్ ఎర్ర లైటు వెల్లుకుంటే ట్రయిన్ ఎందుకొచ్చి వుంటుంది ముందుకు? డాహించేవాన్నిబట్టి ట్రయిన్ దూరంగా వెంకటాచలనక్షత్రం స్టేషన్ వదిలినప్పుడు సిగ్నల్ వచ్చరైటు కనవడి వుండవచ్చు. అది చూచుకుని ట్రయిన్ స్పీడుగా మామూలుగా ముందుకొచ్చి స్పీడుగా మామూలుగా ముందుకొచ్చి వుండవచ్చు. నర్కార్ వగ్గుకొచ్చేనరికి ఎర్రలైటు వెల్లుతున్నదని చూచినవ్వుడు నడన్‌బ్రేకువేసేసిబుకోలేకపోయివుండవచ్చు. 60-70 కిలోమీటర్ల స్పీడులో వస్తున్న ట్రయిన్ నడన్‌బ్రేకువస్తే మొత్తం ట్రయినే వడిపోయే వ్రమాదంవుండవచ్చు. అప్పటికే ట్రయిన్ డ్రయివర్ ప్లోడాన్ చేశాడు. స్లోడాన్ చేయబట్టే ఆ గుద్దుకున్న బస్సు న్యూహం అయినా కనవడుతూ కొందరు ప్రతక్షడానికి అస్కారం కల్గించింది. లేకుంటే అవేస్పీడులో గుద్దివుంటే బస్సు చూదిచూది అయిపోయి మైల దూరాన వడిపోయి వుండేదేమో!

ట్రయిన్ వస్తుంటే, సిగ్నల్ యివ్వకుండా గేటు ఎందుకు తీసివుండారి గేట్‌మెన్– అనే వాదన వొకటివుంది. గేటు వేసివుంటే, ట్రయిన్ పోయిందిగదా తీయమని తొందరచేసిన లారీ-బస్సుడ్రయివర్లు, ప్రయాణీకులది తప్పకాదా– అనే వాదన కూడా వొకటివుంది. పీ మై నా వెంకటాచలం స్టేషన్ క్యాబిన్‌లోని స్విచ్ మెన్ కనినం 5-6 నిముషాల ముందైనా రైలొస్తున్నదని గేటువాడికి చెల్పివుండాలి. అతనట్లా గేటతనికి చెల్పలేదేమో అనేవాదన కూడావుంది. ఈ వాదనలు, వ్రశ్నలుఅన్నీ గూడూరు ఎంక్వయరీ కమిటీ ముందు జరిగినట్టే వున్నాయి.

ఎంక్వయిరీ వరకర్పూదీగానే జరుగుతున్నట్టుంది. కమిటీవారు ఒకటికి రెండుసార్లు వ్రమాదస్థలానికివచ్చి దీర్ఘంగా చూశారట. మొన్న రాత్రి నర్కార్ ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో నెల్లారులో ఎక్కి ఇంజనులో కూర్చొని వ్రశాంతస్థలానికి వ్యయాణం చేశారట కూడా. సిగ్నల్ ఎంతదూరానికి కనవడేది; గేటు మెకానిక్కు ఎన్ని నిమిషాల ముందు ట్రయిన్ రాకను తెలిపేది అనేది న్యాయంగా పరిశీలించినట్టుంది.

కనుక వారి ఎంక్వయిరీలో యీ అన్ని రెంటికు సంబంధించిన నర్వకారణాలు తేలుతాయి. ఆరోజు నర్కార్ ఎక్స్‌ప్రెస్ డ్రయివరు శ్రీ పి. లక్ష్మన్‌ను కూడా విచారించారట.

ఈబస్సులో వ్రయాణం చేస్తుండిన రెండు పెళ్ళి పార్టీలల్లో– వొకపెండ్లి కొడుకు, ఆ పెండ్లికొడుకుతండ్రి చనిపోయారు. వీరిది మంగళగిరి అట. దాకలివారట. ఒక పెండ్లి కూతురుకు వొక చేయిమీద బలమైన గాయమే తగిలింది. నెల్లారు అనువత్రిలో ఇంకా వొక శవం ఎవరిదో గుర్తించబడకుండా వున్నది యీ మాటుల్వాసేనమయానికి.

రేబాలగ్రామవాసి కాళహస్తి వెంకట చలంగారు నతినమేతంగా, తమ బంధువు లెవరో తిరువతిలో చనిపోతే వెళ్ళేవాడికి యీ బస్సులోనే యెక్కారు. వెంకటాచలం గారికి పెద్దదెబ్బలే తగిలాయి. అయన నెల్లారు అస్పత్రిలో కోలుకుంటున్నారు.

రైల్వేవారు నష్టనరిహారంగా మొత్తం 12,900 రూపాయలు చెల్లించినట్టున్నారు. బలంగా గాయవడ్డ వడిమందికి 400 రూపాయలు; స్వల్పంగా గాయవడిన 27 మందికి 200 రూపాయలు; చనిపోయిన 12 మంది బంధువర్గానికి 500 రూపాయలు యిచ్చారట – (వీరిలో కొందరికి యింకా యివ్వలేదు) తర్వాత కొట్ పేమంట్లుగా లేరివారికి వందరూపాయల చొప్పున యిచ్చినట్టున్నారు.

చిత్తూరు జిల్లాకు నంబంధించిన ఆర్. నుంకృష్ణయ్యశెట్టిగారి శవాన్ని 13 తేది గుర్తించడం జరిగిందట. ఆయన 6 వేలు కాపోలు తెస్తుండినారని, అది శేరని, బంధువులు చెప్తారట. వ్రమాదమప్పుడు ఎవరైనా దోచుకున్నారేమోననే అనుమానం వొకటి వుంది.

–ఇవి వ్రమాదానికి నంబంధించిన స్థూల, సూక్ష్మ వివరాలు. కొరవనరవ వుంటే మరువారం.

— —

In the court of the District Munsif at KARIMNAGAR.
E. P. No. 3 of 1968.
T. Narsiah —D. H.
Ch. Rajiah —J. D.
To: All Concerned

Take notice that the sale of the following properties will be held by the Court Bailiff on 4—4—1968 and 11—4—68 at 11 A. M. in the fore - noon by public auction in the court premises.

(1) One house No. 3-43 pertaining to Chiranji Rajiah judgment debtor situated at Bavupet village Tq. Karimnagar valued at Rs. 900/. with the following boundaries:- East: Lane. west: public way. North: open space of Burla Lingiah. South: House of Sama Laliah.

Other particulars with regard to condition of sale are available with the advocate for D.H. Sri C. Anahd Rao, advocate, Karimnagar and the District Munsif's Court, Karimnagar.

(By order of Court)
—C. ANAND RAO,
Advocate.

బందరు సబ్‌కోర్టులో

S. C. 115 of 66. E. P. 64 of 67.
మొగళ్ళ అప్పారావు —వాది.
గంధం రామారావు —ప్రతివాది.

పై ప్రతివాది తాలూకు యీ దిగువ షెడ్యూలుదాఖలా ఆస్తిని పై కోర్టు వారి యెదుట 8-4-1968 తేదీ ఉదయం 10 గం॥ లగాయతు వేలంవేయబడును. కావలసినవారు వచ్చి పాట పాడుకొనవచ్చును. కృష్ణా డి. పెడన సబ్ రిజిష్ట్రారు ఇలాకా తుంబేరు గ్రామంలోని ఆస్తి వివరం:

1. రీ సర్వే నె 70/1 రు యం 3-45 ట్లు హెక్టార్సు 1.396 పూరా నెంబరు తేరివల్లం షుమారు కిమ్మతు రూ 400 లు.

2. రీ సర్వే నె 267/2 రు యం 0-42ట్లు హెక్టార్సు 0-170 పూరా నెంబరు తేరి వల్లం షుమారు కిమ్మతు రూ 100 లు.

3. రీ సర్వే నె 267/3 రు యం 1-84లో యం 0-10 ట్లు హెక్టార్సు 0-040 తేరి వల్లం షుమారు కిమ్మతు రూ 20-00 లు. హద్దులు [తూ-ద] చలపతి శేషగిరమ్మ భూమి [ప-ఉ] పుంత నదరు భూములలో యున్న యావత్తు ఫలవృక్షములతోసహా వేలం కావలెను. శిస్తు యం 1-8 నం. 1-8 షుమారు రూ. 25-00 లు.

జప్తు జాబితా దాఖలా 1, 2 అయిటములు అనగా ఇ. సి. దాఖలా 1-వ ఐటం ప్రతివాదిపేర కొల్లిపర వెంకటనాగేశ్వరరావు వగయిరాలు 7-2-58 తేదిన రూ 8000 లకు వ్రాసిన క్రయం అయివున్నది. నదరు క్రయం ప్రతివాదియొక్క హక్కును తెలియపర్చుచున్నది. గనుక వేలంకావలెను. ఇ. సి. దాఖలా 2-వ ఐటం అనగా జప్తుజాబితా దాఖలా 1-వ ఐటం ప్రతివాది వగయిరాలు 25-2-59 తేదిన రూ 900 లు. కిమ్మతుతో అరుసంవత్సరములకు వ్రాసుకున్న కవులు అత్తు అయివున్నది. నదరు కవులు అత్తు టయిం అయిపోయినది. గనుక వేలంకావలెను. ఇ. సి. దాఖలా 3-వ అయిటం అనగా జప్తుజాబితా దాఖలా 3-వ అయిటం ప్రతివాదిపేర చింతకుర్తి దానామూర్తి వగయిరాలు 29-1-1960 తేది రూ 100 లకు వ్రాసిన క్రయం అయివున్నది. నదరు క్రయం ప్రతివాదియొక్క హక్కును తెలియపర్చుచున్నది. గనుక వేలంకావలెను.

—కె. ఎల్. నరసింహారావు,
అడ్వకేటు.

చిత్ర సమీక్ష

నటనావిశేషం లేకపోయినా నలుగురినీ అలరించేచిత్రం

తల్లిప్రేమ

(మా మద్రాసు సినీవిలేఖరి)

"తల్లినిమించిన దైవంలేదు" అనేపాట బాలకాలం క్రిందట యిలాటిచిత్రంలోనే వినిపించింది. అలక్ష్యంతో యిది తయారు కాకపోయి, ఇటుతిప్పిచూస్తే, తల్లికావాలనే ఆవేదన భారత మహిళను ఎంతగా దహించివేస్తుందో, గొడ్రాలుబ్రతుకు ఎంత హీనమో, అపైన కన్నతల్లిఅయి, బిడ్డకు దూరంఅవుతూ పడేవేదనను, చక్కని చిత్రంగా రూపొందించారు అనం అర్హులు వారు.

నిర్మాత ఆజం, దర్శకుడు శ్రీకాంత్ యిద్దరూ మళయాళీలు–మళయాలంలో 'కుటుంబం' అనేపేర చిత్రంతీశారు. ఉన్నతమైన లక్ష్యంతో, సమాజ ప్రయోజనం ఆశించి తీసినచిత్రం కావడంవల్ల, మంచిబలం బాగుండడంవల్ల; కథలో, చిత్రీకరణలో, వివరీత పోకడలు శ్రుతిమించి లేకపోవడంవల్ల 'తల్లిప్రేమ' జనరంజకం అవుతుంది. ఒకసమస్య, అదీ కుటుంబసమస్య, అందునా 'తల్లి' సమస్య గనక, ఇల్లాండ్రను బాగా ఆకర్షిస్తుంది; సంతృప్తికిస్తుంది.

గ్రామంలో కో-ఆపరేటివ్‌స్టోర్సు పెట్టుకోవడంతో కథమొదలై, సమష్టి వ్యవసాయానికి నాట్లునాటడంతో ముగుస్తుంది. తీసింది కేరళవారుగనక, గ్రామీణ సమస్యలపై దృష్టిని కేంద్రీకరించారు. తండ్రి ఒకడైనా, తల్లులువేరైన యిద్దరన్నదమ్ములలో పెద్దవాడు గ్రామ పంచాయతీ ప్రెసిడెంటు, అతి మంచివాడు, ఆ ఊరిలోనే కిరాణాకొట్టు అసామీ విశ్వరూపంకూతుర్ని తమ్ముడు ప్రేమిస్తాడు. అన్నభార్య సీత (సావిత్రి) తమ్ముడి ప్రేయసి కాంచన, ఆమెఅన్న పద్మనాభం, అతగాని పర్మనెంట్ ప్రియురాలు గీతాంజలి, వారిబాబు విశ్వరూపం నాగభూషణం, అతనిఅంగడి గుమాస్తా కం బాడీగార్డ్ కె. వి. చలం రెండు కుటుంబాలమధ్య కక్షలు, కార్పణ్యాలు అందులోనే చిన్నవారి ప్రేమలు. అన్నదమ్ములమధ్య చిచ్చుర గల్పడం అన్నల వంపకాలు యిలాయిలా మామూలు అతిహామూలు కథలో అసలు మెలిక ఒకపావడు. పెద్దవాడైన రామారావుకు, అతనిభార్యకు (సావిత్రి) ఎంతకాలానికి పిల్లలువుట్టరు. మూడేళ్లమరిదిని పెంచి, రామ్మోహన్‌అంత పెద్దవాణ్ణి చేసింది. అతను బియ్యే వస్తుడాములో పాసవక ముందే అన్నవదినలకు యిష్టంలేని, యిష్టం కాని అమ్మాయి కాంచనను ప్రేమించి, ఊరిబయట పెద్దకొండలమీద, తోపులలో జలపాతాలమధ్య 'లవ్' ఆడేస్తాడు. వర్షిక్‌గా లవ్‌ఆడిన నేరానికి ముక్కుకు తాడువోయి ఆఅమ్మాయి కొంగుకి బిగించారు పంచాయతీపెద్దలు. తోడికోడళ్లు అన్నవరం సత్యనారాయణస్వామి మొక్కుబడులు తీర్చుకొనడానికై వెళ్లి తిరుబడిగా హనీమూన్ (మొగుళ్లతో) జరుపుకుని, గర్భవతులై వస్తారు, యిద్దరూ ఒకేసారి కంటారు. చిన్నాదిడ గుండె బలహీనం కావడంవల్ల, వుట్టినబిడ్డ చనిపోగా, కల్ల తెరిచేసరికిచచ్చినబిడ్డ ప్రాణాలతో కంటికి కనుపించకపోతే, అసలుకే మోసంవస్తుందని డాక్టర్‌చెప్పగా, పెద్దన్న, తన భార్య తెలీతెలీక కన్న కొడుకుని, మరదలు కన్న కొడుకుగానే, నమ్మేట్టు, డాక్టర్‌తో ఒప్పందం కుదుర్చుకుని యిచ్చేస్తాడు. ఆ బాబు యిద్దరి తల్లుల బిడ్డగా పెరుగుతాడు.

అన్నదమ్ములమధ్య కలతలు పేర్పడపోయే స్థితిలో, ఆస్తి పంపకాలకు కోర్టు సమన్లు వస్తాయి అన్నకు. అతనిగుండె ఆగిపోబోయి, యింకా చాలా సినిమా వుండడంతో నిలుస్తుంది. కడసారిగా తమ బాబును చూడాలనుకుంటాడు, సావిత్రి తమ కొడుకు, బలవంతంగా తోడికోడలి అమ్మగారినుండి తెస్తూ వడిపోతుంది. బాబుకు తలపగులుతుంది. అవస్మారకస్థితిలో తల్లిరక్తం కావలసివస్తుంది. కన్నతల్లి సావిత్రి కావడం, రెండోఅమ్మ కాంచన రక్తం సరిపోదుగనక, సావిత్రి స్వంతతల్లి అని నిరూపణ అవుతుంది. డాక్టరు రహస్యం చెప్పేస్తుంది. 'అన్న' నన్ను క్షమించమని రామ్మోహన్, 'బావగారు యింతకూ నేనేకారణం అని కాంచన భోరున కాళ్లమీదపడగా, పద్మశ్రీ రామారావులో, చిరునవ్వు చిందింది. మనం మనం వొకటే, అన్నదమ్ముల్ని విడదీసేశక్తి ఈ భూప్రపంచకంలోలేదు.–అనికథనుసుఖాంతంచేస్తాడు.

ఇదీ అచ్చం సినిమా నిర్మాతలు రామకునే కథల్లాంటి కథేగనుక, థ్రిల్స్, సస్పెన్సు, ప్రేమ మరొకరకంగా వుండడానికి వీల్లేదు గనక, అచ్చం చాలాచాలా పాత తెలుగు సినిమాల ధోరణిలోనేవుంది. అయితే రామారావు సావిత్రివంటి బడాలు, రామ్మోహన్ కాంచన వంటి గ్లామర్, పద్మనాభం, గీతాంజలి, నాగభూషణం. కె..వి. చలం హ్యూమర్ వుండడంవల్ల, కథ 'పాపడి' పైగా, తల్లి ప్రేమగా మారడంవల్ల, హుషారుగా, బాగావుంది. బోర్ అంతగా కొట్టదు.

పాత సినిమాపేర్లు మధ్య మధ్య డైలాగుల్లో వాడడం, చీప్‌గావుంది. మాటలు మామూలే, ఆయాపాత్రలలో ఈ ఉదంత పాత్రధారులు ఎప్పుడు అలవాటుగా చెప్పినవే, చెప్పేవే. మూడు నాలుగు పాటలు. అలవాటు చొప్పున పెట్టారు. అవి లేకపోతే నష్టంలేదు. వర్లైటూరి ప్రక్కన జలపాతాలు సృష్టించ నవసరంలేదు. వీధి బోగోతం అంతకన్న అవసరంలేదు. గీతాంజలి, పద్మనాభం వెకిలి శృంగారహాస్యం శుద్ధ అనవసరం!

పద్మశ్రీ రామారావు నటన ప్రత్యేకంగా ప్రశంసించవలసిన స్థాయిలోలేదు. అలాగే సావిత్రి. రామ్మోహన్, కాంచన, గీతాంజలి, పద్మనాభంలలో ఏమాత్రమో నటనలో నవ్యత చూపించింది కె. వి. చలం, నాగభూషణం యిద్దరే.

సంగీతం: అక్కడక్కడనే పద్యంలో కేరళవాసన వేసింది. అయినా ఫరవాలేదు.

ఏమైనా 'తల్లిప్రేమ' ఫరవాలేదు. యావరేజ్‌కి పై మెట్టులోనే వుంది.

——

రామారావుకు 'పద్మశ్రీ' ఎందుకు యిచ్చారు?

(మా మద్రాసు సినీవిలేఖరి)

పద్మశ్రీ ఎన్. టి. రామారావును హైదరాబాదులో నేషనల్‌ఆర్ట్ పిక్చర్స్, ఉషాఫిలిమ్స్, దివ్యదత్త ఫిలిమ్ మొదలైన స్థానిక డిస్ట్రిబ్యూటర్లుచేసిన సన్మానంలో అభినందిస్తూ శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి యిలా అన్నారు. "నేను ఎప్పుడు రాముని, కృష్ణునిగూర్చి ఆలోచించినా, నా మనస్సులో రామారావురూపం నిలుస్తుంది. శ్రీ రామారావు తన సహకళాకారులతోకలిసి అనేకసార్లు ప్రజాహిత కార్యాలుచేశారు. 1951 లో రాయలసీమ కరువు కాటకాల సమయంలో లక్షరూపాయలు వసూలుచేసి యిచ్చారు. ఆంధ్ర పోలీసు కుటుంబాల సహాయనిధికి నాలుగు లక్షలు సేకరించి యిచ్చారు. జాతీయ రక్షణనిధికి పదిలక్షలు యిప్పించారు. ఇలాంటి ప్రజాహిత కార్యాలవల్ల ఆయన ప్రజానీకానికి సన్నిహితులైనారు. ఈ గౌరవం నిజంగా ఆలస్యం అయిందనే చెప్పవచ్చు."

పైగా రెండుదశాబ్దాలపాటు సినీ రంగంలోవుండి 160 చిత్రాలలో నటించారు. కష్టపడి పనిచేసి ఘనత సంపాదించారు. ఇంకా సంపాదిస్తున్నారు. పురాణ పురుష పాత్రలద్వారా ప్రేక్షక హృదయాలలో సుస్థిరస్థానం ఏర్పరచుకున్నారు.

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి మాటల్నిబట్టి, ప్రభుత్వం శ్రీ రామారావుకు పద్మశ్రీ యిప్పించింది. ఆయన ప్రజాహిత కార్యాలకేనని అనుమానం వేస్తుంది. మద్రాసులో జరిగిన అభినందన సభలలో పైతం వక్తల ప్రసంగాలు ఆ ధోరణిలోనే జరిగాయి. అప్పుడే చాలామందికి అనుమానం వచ్చింది. నటుడుగా శ్రీ నాగేశ్వరరావును, ప్రజాహిత కార్యాలుచేసిన జీవకారుణ్యమూర్తిగా శ్రీ రామారావును, ఆంధ్రప్రభుత్వం, పద్మశ్రీలకు రికమెండ్ చేసింది. అదే నిజం అయితే, నటనలో, కళాకారుడుగా శ్రీ అక్కినేనిదే ప్రథమస్థానం! అదే నిజమని మద్రాసులో పలువురు ప్రముఖుల అభిప్రాయం, అనుమానం.

——

ప్రశ్నోత్తరావళి

ప్రశ్నలు పంపవలసిన చిరునామా
★
Zamin Ryot - Cinema Correspondent,
12 B-Subba Reddy St.,
MADRAS-33.
దయచేసి అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయ ప్రార్థన
★ప్రశ్నలను నెల్లూరుకుపంపరాదు.

కె. బి. చలపతినాయుడు నెల్లూరు
ప్ర: నాగార్జునసాగర్ ఇంకా ఎన్ని పంచవర్ష ప్రణాళికలకు పూర్తి అవుతుంది?
జ: మూడవ పంచవర్షప్రణాళిక పూర్తయి రెండేళ్లు అయింది. నాల్గవది '69 ఏప్రెల్‌కిగాని ప్రారంభంకాదు. ప్రస్తుతంమనం శూన్యప్రణాళికా మాసంలో వున్నాం.

సో. శం. రా.
ప్ర: సత్యజిత్‌రే నిర్మించిన మేకేలాల్, పవని నిర్మల ప్రభావతి రచించిన 'మానవుడు – దానవుడు' రామానాయుడు తీసిన 'పాపకోసం' కథలు ఒకదానికొకటి పోలికలు కనిపిస్తున్నాయి.
జ. నాకు ఒక ఇంగ్లీషుపిక్చర్, మరాఠ బాలియుఖా నవల జ్ఞాపకంవచ్చాయి.
ప్ర: మీ అభిమాన రచయిత ఎవరు?
జ: మరొక రచయితను ఎక్కువగా అభిమానించినవ్యక్తి, తాను రచయితగా పెరగలేడు.

పి. రాజయ్య నెల్లూరు
ప్ర: నేటి చిత్రాలలో ఎక్కువగా అసభ్య అభినీతి కాముకదృశ్యాలు ప్రవేశపెడుతున్నారు. సెన్సార్ ఏమిచేయుచున్నారు!
జ: కపిల కాశీపతిగారు సెన్సార్ అధికారిగావుండగా, సెన్సార్ కత్తెర మొద్దుబారి, సన్నటికొడల్ని, పసపబ్లోజాల తోలికిపోవడం మానేసింది.

జి. భూపతి సత్తెనపల్లె
ప్ర: నూతననటి భారతి అడ్రసు తెలుపగలరా?
జ: కారణం సెలవిచ్చారు కాదు!

డి. సి. రెడ్డి మల్లాం
ప్ర: కృష్ణకుమారి వాకలలో కనిపించి కొన్ని ప్రశ్నలడిగింది. నన్ను మద్రాసు కూడా రమ్మన్నది!
జ: కలలోగదా! ఎందుకు రమ్మన్నదో పాపం!
ప్ర: నవీనస్త్రీలు జాకెట్‌కు బాక్ ఓపెన్ పెట్టుటకు కారణం!
జ: ముందు ముడి విప్పడంలో ఇబ్బందులు గ్రహించి.

పి. ప్రసాదరావు గూడూరు
ప్ర: పట్టికొట్టిన రహస్యం అసలు చేసుకున్నదా?
జ: నహారా నష్టపడకు! గ్యారంటీ.

బి. కొండయ్య కేతుగుంట
ప్ర: ప్రపంచ దేశాలతో పోలిస్తే మనదేశంలోనేముష్టివాళ్ళు ఎక్కువ. నిజమేనా!
జ: మనకు పూర్వకాలంలో యాచన గౌరవజీవనం. మూరు ఎకరాలున్న ఒక వైదిక బ్రాహ్మణుడు రోజూ ఉదయం ముష్టి ఎత్తడం నేను ఎరుగుదును.

వి. పద్మావతి గుంటూరు
ప్ర: 'భార్య'లో వ్యసనాలకు అలవాటున్న చామను మొదట అమాయకుడుగా చూపించడంలో అర్థం.
జ: 'నటిస్తే' చదివారా!

ఉ. నరసింహం దర్గామిట్ట
ప్ర: రావూరు భరద్వాజ 'పాకుడురాళ్ళు' చదివారా? తారాపథంలో వెలిగిందే వారిపాట్లు కళ్ళకుకట్టినట్లు చిత్రించారు!
జ: చదివాను, శార్వరి వ్రాసిన 'చరిత్రహీన' వెన్నెల కెరటాలు, 'చీకటి దేవతలు' మీరు చదివారా?

దుర్గాప్రసాదరావు నెల్లూరు
ప్ర: మీ కలానికి మంచిపేరు పెట్టాలనివుంది?
జ: స్వాగతం! ఇంతకాలం మంచిపేరు దొరక్కనే ఊరుకున్నా.

——

జనవాణి

వారానికొరోజుకూడా తపాలు లేదు!

కోడూరు, నెల్లూరుకు 14 మైళ్ళలో వున్నగ్రామం. ఆ గ్రామానికి, తపాలబన్సు అబందరవల్ల, వారానికొక్కసారి తపాలు అందుతున్నదని చెప్పుకోడానికి సిగ్గుగా వుంది. పై అధికార్లకు ఎన్నిసార్లు చెప్పుతున్నా ఈ అసౌకర్యాన్ని నివారించ లేకున్నారు. ఇక పి. ఎం. జి. గారివద్దకు పోయి చెప్పుకోవలెనా?

ఆర్. టి. ఓ. శ్రీ వల్లారెడ్డిగారు చాల స్ట్రిక్టు ఆఫీసరని, బస్సుల అబందరను నిర్మొగమోటంగా నివారిస్తున్నారని వింటున్నాము. రోజుకు ఒక్క ట్రిప్పుకూడా నడవని మా ఎ. పి. ఎజా. 1479 బస్సువంక ఒకసారిచూడమని వారిని కోరుతున్నాము.

కోడూరు —కామిరెడ్డి బాబారెడ్డి.

♣

విడవలూరుకు ప్రత్యేకంగా ఒక బస్సు కావాలె!

15 ఏళ్ళ ఇవతల ఊటుకూరుమొదలు కొడవలూరువరకు వున్నగ్రామాల జనాభా రెండుమూడురెట్లు పెరిగిందిగాని, బస్సులు మాత్రం యీనాటికీ అమాడే కావడం విచారకరమైన విషయం. ఓవర్లోడు చేస్తున్నప్పుడు నిలబడో, వ్రేలాడుతునో, ఎట్లనో తంటాలుపడి ప్రయాణం చేస్తుండినాము. ఆర్. టి. ఓ. గారు అమర్యాటివర్లోడు పట్టుకున్నారు. మంచిపని చేశారు. ఈదెబ్బకో ఓవరులోడుమాత్రం దేశంమీదపోయింది!

కానీ ప్రయాణీకులగతో? వచ్చేటప్పుడు వూటుకూరులో, పోయేటప్పుడు నెల్లూరులో ఎక్కినవారికితప్ప మధ్యగ్రామాల వారికి గతి మోక్షంలేదు. బ్రతిమలాడుతున్నా ఆఖరుట్రిప్పులోకూడా పిట్టనుకూడా ఎక్కువగా ఎక్కించడంలేదు. ప్రయాణీకులు చస్తున్నారంటే నమ్మండి. ఓవరులోడును అరికట్టడం హర్షించదగిన విషయమే. కాని దానికి తగినట్లు బస్సుల సంఖ్యను పెంచితే, ఓవరులోడులేని లోటు తీరుతుంది; ప్రయాణీకుల బాధలూ తీరుతాయి. కాని బస్సులసంఖ్యను పెంచకుండా ఓవరులోడును పట్టుకోవడం, ప్రయాణీకులను శిక్షించడమే అవుతుంది!

ఈ రూటులో విడవలూరువుంది. పదిహేనేళ్ళకితం దీని జనాభా 5 వేలైతే యీనాడు 12 వేలకు మించి వుంటుంది. గవర్నమెంటుకాలేజి, హైస్కూలు, సబ్ పోస్టాఫీసు, టెలిఫోను ఎక్ఛేంజి, పోలిస్ స్టేషను, ఎం. బి., బి. ఎస్. డాక్టరుండే ఆస్పత్రి, పశువుల ఆస్పత్రి, ఇంగ్లీషు మీడియంస్కూలుగలిగి ఒక గ్రామీణ పట్టణంగా దినదినాభివృద్ధిలో వున్నది విడవలూరు. ఎంతోమంది వుద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు వచ్చిపోయే అవసరమున్న ముఖ్యమైన గ్రామం. అందువల్ల నెల్లూరునుండి విడవలూరుకు ప్రత్యేకంగా ఒకబస్సు వేయడం అవసరమని మనవిచేస్తున్నాను. ఆర్. టి. ఓ. గారు, మా శాసనసభ్యుడు శ్రీ వేమారెడ్డి వెంకురెడ్డిగారు యీ విషయంలో శ్రద్ధవహించి విడవలూరుకు బస్సు మంజూరుచేయించవలసిందిగా విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాము.

విడవలూరు —కె. హరినారాయణరెడ్డి.

♣

రాపూరు స్టాంపుల కొరత

రాపూరు సబ్ ట్రెజరీలో రిజిస్టరు స్టాంపులు(జనరల్) రు. 350 ల కంటె ఎక్కువ విలువగలిగినవి లేవు. రిజిస్ట్రేషను కు రైతులు చాల యిబ్బందిపడి పోతున్నారు. జిల్లా ట్రెజరీ ఆఫీసులో స్టాకు వుండినా, తాలూకా ట్రెజరీలకు సరపరాలేదు. రైతుల గోడు ఆలకించి, స్టాంపులకొరత లేకుండా చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

రాపూరు. —ఆర్. సుందరరామయ్య

♣

కలిచేడు హాస్పిటల్‌లో కుక్కకాటుకు మందులేదు

కలిచేడు మైకామైన్సు లేబర్ వెల్ఫేర్ ఫండు వారి బేస్ హాస్పిటల్లో కుక్కకాటుకు మందులేదు. పేదసాద కూలీలు కుక్క కరచి కుయ్యో మొర్రో అని హాస్పిటల్‌కు పోతే, నెల్లూరుకుగాని గూడూరుకుగాని పొమ్మంటున్నారు. పూట జరగడమే కష్టమైన కూలీలకు అంతదూరంపోయి చికిత్స పొందడం సాధ్యమా? వెంటనే మందు సరఫరా చేసి కాపాడవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

కలిచేడు. —సి. హెచ్. సుబ్బారావు

♣

కనుపూరు కాల్వ

సమితిలో కనుపూరుకాల్వ చర్చనీయాంశాలను గతవారం ప్రకటించారు. ఎంతో సంతోషం కలిగింది. 'జమీన్‌రైతు' వివిధ సమస్యలను పైకెత్తి, ప్రధాన్యమిచ్చి ప్రకటించి, సూచనలు చేసి, పేల్కొల్పుతుంటుంది పీహోర్జామం. ఉపజాహాలు దుస్థితి ఉదాహరణలు. దానివల్ల కొద్దిగా అయినా ఫలితం కలుగుతుంటుంది మా కనుపూరు కాల్వకు సంబంధించికూడా రైతులు అభివృద్ధివన్ను చెల్లింది. ప్రభుత్వం నిర్మాణం ప్రారంభించి, రెండు సంవత్సరాలలోగా కాల్వపని పూర్తి అగునట్లు మీరు ఆందోళన చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

— కాటంరెడ్డి రఘునాధరెడ్డి

కల్లూరుపల్లె

——

పంచాంగం

ముహూర్తమ్

మార్చి 17 తేది గృహారంభ ప్రవేశ దేవాలయారంభ దేవతా ప్రతిష్ఠలకు మంచిది. మిగతా కార్యక్రమములకుకూడా అనుకూలదినము.

అబ్దసంధి

మార్చి 21 తేది మొదలు ఏప్రెల్ 6 తేది వరకు సంవత్సరసంధి. శుభకర్మ వర్జ్యమ్.

మార్చి తిథులు

16 శని	విదియ	రా.	9-40 గం.వ.
17 ఆది	తదియ	రా.	7-18 గం.వ.
18 సోమ	చవితి	సా.	4-41 గం.వ.
19 మంగళ	పంచమి	మ.	2-13 గం.వ.
20 బుధ	షష్టి	మ.	11-40 గం.వ.
21 గురు	సప్తమి	ఉ.	9-14 గం.వ.
22 శుక్ర	అష్టమి	ఉ.	7-03 గం.వ.
	నవమి	తె.	6-05 గం.వ.

—నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి.

——

శివారెడ్డి పద్యాలు

కవిత్రయ జయంతి అష్టావధానం

నేనుగూడబోయిన నెల్లూర్లొ అష్టావ
ధానమంటె వెంక్కొ దవుడుదీశ,
కడప ప్రొద్దుటూరు, కవిపేరు సుబ్బన్న
పార్టిలోవు యేటి పద్మశాలి.

లక్షలాదిధనము, లావణ్యవతి భార్య,
చెప్పదగిన విద్య గొప్పపూజ
జేసి వుడితెదక్క వేకూరవిడిమూడు
పెద్దవాళ్ళతోస్యం వద్దుభావ్యం!

ఒక్కపద్యమునకు వొకరోజ సరిపొద్ది
ఖర్చు దస్త తెల్లకాగితాలు
ఆశుకవనమంటె ఆగిపోతది గుండె
అప్పన్వేల్పులకును అలవిగాదు.

వల్లకిల్లొబెట్టి పాదపూజలుజేసి
గండపెండెరాల్తొ పండితులను
పూరెగించెవాళ్ళ పూరంత ఆరోజు
లింకరావు నీకు ఎందుకాళ?

ఏడొ వంకబెట్టి ఏకేట కవివండి
తులను బట్టకొట్టి తృణమొపణమొ
యిచ్చి సత్కరించెదేమంచు నీ త్యాగ
నిరతి రామిరెడ్డి! వరయశశ్శి!

ఇందిరమ్మ కొడుకు

ఇందిరమ్మ కొడుకు ఏదేశపమ్మాయి్ని
పెళ్ళిజేసుకుంటె ప్రేమమదిరి
కడుపుమంటబుట్టి కళ్ళెఱ్ఱజేశారు
కులము సాకుబెట్టి కొంతమంది!

మనను మంచిదైతె మతముతో పనిలేదు
గుణము గొప్పదైతె కులముబల్ల
మతము కులము రెండు మనము
సృష్టించాము
ఆ దినాల్లొ, యిప్పుడవసరంల!

చెప్పినాడెగాని చేయలేకపొయ్యాడు
ఇండియా ప్రధాని పండితుండు
తాత నెహ్రుమాట తప్పక తలదాల్చె
అనుసరించె మనుమడక్షరాల!

పార్లమెంట్లోకన్య

కన్నెబిచ్చి తనకు కట్టబెడతానంటె
ఎవరొ పార్లమెంట్లొ హేళ్ళజేస్తె
నవ్వి పూరకుండె నాడారు పిచ్చోడు
తెచ్చి కట్టమంటె తేలిపోల?

మిత్రులార! పార్లమెంటు సభ్యుల్లార!
కన్నె వుంటె తెచ్చి కలికివండి
కట్నమడగబోను కాంరాజ మునలోడు
మోటు భాదివాల నాటుమనిషి!

ట్రంకురోడ్డు ర్యాలి

పెచ్చుబెట్టి డబ్బు పిలకాయకొనంగ
ర్యాలి గొన్న, పైన రంగుటాని
తారుమారుజేసి తగలగట్టాడ్నాకు
పాతటొచ్చు, దోనం పద్దిమోనం!

బాలబాలికలకు బడిజెప్పెఅయ్యోర్ల
దోపిడీజేస్తె పగలె దోపివేస్తె
కాలయముడు రేవు కంట్రొకారంటోని
కూరుకాడు చూచి పూరుకోడు!

ఆర్. వి. జి.

అన్నమించిపోయె ఆర్. వి. జి. రూపాయ
రువ్వక్రింద లెక్క నవ్వుపేను
కపట మెలుగనోడు కారుణ్యవారాశి
దాటిపోయె, పూరు మాటుమణిగె!

——

విజయవాడ 3-వ ఆడిషనల్ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 17 of 1962. E. P. No. 43 of 1966.

మద్దుల కోటిరత్నము .... —వాది—డిక్రిహోల్డరు.

మెహెన్నాబేగం వాఫ్ షాలెహబేగంసాహెబా - ప్రతివాది—జె. డి.

వాది—డిక్రిహోల్డరు తరఫున దాఖలుచేసిన స్థిరాస్తి వేలంవివరము:-

యీ దిగువ షెడ్యూలు స్థిరాస్తి యీ తనఖా డిక్రిబాకీక్రింద పై కోర్టువారియెదుట 8-4-68 తేదిన పగలు 10 గంటకు వేలం వేయబడును.

షెడ్యూలు:- కృష్ణా డి. విజయవాడ సబు రిజిస్ట్రారువారి యిలాకా, విజయవాడ గవర్నరుపేట క్షీరసాగరం అనువత్రిబీధిలోగల ప్రతివాది తాలూకు, ప్రతివాదికి సర్వసంపూర్ణ హక్కుదుక్తములుకలిగి, వేలము కావలసిన తనఖా డిక్రి షెడ్యూలు ఆస్తివివరం:- డోర్ నె. 20/82 రు ప్రస్తుతం నెం. 24-8-718 రు, మున్సిపల్ వార్డు నెం. 10 రు, బ్లాకు నెం. 5 రు, N. T. S. నె. 236 రు, Asst. నె. 15582 రు గల పూరిపాకయిల్లు, స్థలముకు హద్దులు:- [తూ] జాగీర్‌దార్ అబ్దుల్‌మన్నాన్‌సాహెబు కాంపౌండు గోడ [ద-ప] మున్సిపల్ రోడ్డు [వు] దంతనాల నాగభూషణము యిల్లు. యీ హద్దుల మధ్య చ. గ. 191 ల స్థలమున్నూ, అందులోని పూరియిల్లు, తలుపులు, దర్వాజాలు, కిటికీలసహా. యీ పైన తెల్పిన షెడ్యూలు స్థిరాస్తి యీలము కావలసియున్నది.

—డి. హో. కిమ్మతు రూ. 4500/. అమీనా కిమ్మతు రూ. 4000/-

షరా:- (1) 1-1-52 to 8-1-64 తేది వరకు ఇ. సి. ఛాబలా యీ తనఖా దావా డిక్రిబాకీయున్నూ, 24-5-56 తేదిన దావా తనఖాకు దిర్మిలా వ్రాయబడిన తనఖా అయివున్నది (2) 1-1-64 to 26-3-64 వరకు ఇ. సి. తీసుకొని దాఖలుకాని యెట్టి అన్యాక్రాంతములులేవు.

—కె. గోవిందరావు - డిక్రిహోల్డరు అడ్వకేటు.

ఒంగోలు సబుజడ్జిగారి కోర్టులో

S. C. No. 125 of 1966. E. P. 156 of 1967.

మోచర్ల నరసింహ్యం .... —వాది—డి. హో.

ముప్పనేని వెంకయ్య వగైరాలు —ప్రతివాదులు—జె. డెట్టర్సు.

నర్సరావుపేట డి. రి. ఇలాకా, అమ్మనబ్రోలు స-రి. లో చేరిన నాగులుప్పలపాడు గ్రామములోని రేటు 1-వ ప్రతివాది తాలూకు 2 to 7 ప్రతివాదులు స్వాధీనములో వుండి వేలం కావలసిన స్థిరాస్తి వివరం:-

(1) నె: 734 రు పట్టా, రీ సర్వే నె. 614 రు, య 14-24 ట్లులో (5 చ. హె. మీ. 74 చ. డె. మీ. 35 చ మీ.) య 2-00 ట్లు లేక 80 చ. డె. మీ. 67 చ. మీ. హద్దులు:- [తూ] హైవేసురోడ్డు [ద] బొడ్డపాటి చంద్రయ్య తాలూకుభూమి [ప] చిపుకుల శరతశాస్త్రి వగైరాలభూమి [వు] కొక్కిరాల వెంకటేశ్వర్లు వగైరాల తాలూకుభూమి. యిందులోని యీనాం భూమిన్ని, యీ భూమిలో కట్టియున్న వంటిపొయ్యిగల క్యారములు 2 న్ను డిక్రిహోల్డరు షుమారు క్రయం రూ. 10,000/- లు. అమీనా కిమ్మతు రూ. 18,000/- లు. శిస్తు రూ. 11/- లు.

(2) నె. 3261 రు పట్టా, సర్వే నె. 625 రు, య 6-48 సెంట్లులో (2 చ. హె. మీ. 61 చ. డె. మీ. 36 చ. మీ.) య 0-80 సెంట్లు లేక 32 చ. డె. మీ. 27 చ. మీ భూమికి హద్దులు:- [తూ] హైవేసురోడ్డు [ద] ముప్పనేని ఆదిశేషయ్య భూమి [ప] ప్రతివాదులు తా॥ భూమి కొంతవరకు, పున్నం కోటమ్మ భూమి కొంతవరకు [వు] పున్నం వెంకయ్య భూమి. డిక్రిహోల్డరు షుమారు క్రయం రూ. 1000/- లు. అమీనా కిమ్మతు రూ. 2000/- లు. శిస్తు రూ. 4/- లు.

(3) నె. 3261 రు పట్టా, సర్వే నె. 625 రు, య 6-48 సెంట్లులో (2 చ. హె. మీ. 61 చ. డె. మీ. 36 చ. మీ.) య 1-85 ట్లు లేక 74 చ. డె. మీ. 61 చ. మీ.) మెట్ట యీనాంభూమికి హద్దులు:- [తూ] హైవేసు రోడ్డు [ద] ముప్పనేని ఆదిశేషయ్యభూమి [ప] ముప్వా వెంకటసుబ్బయ్య వగైరాలభూమి [వు] ముప్పనేని ఆదిశేషయ్యభూమి. డిక్రిహోల్డరు షుమారు క్రయం రూ. 2000/- అమీనాకిమ్మతు రూ. 6000/- శిస్తు రూ. 10/- లు.

(4) నె. 686 రు పట్టా, సర్వే నె. 624/2 రు, య 21-54 ట్లులో (8 చ. హె. మీ. 68 చ. డె. మీ. 78 చ. మీ.) య 0-80 ట్లు లేక 32 చ. డె. మీ. 27 చ. మీ. మెట్ట యీనాంభూమికి హద్దులు:- [తూ] ప్రతివాద్లు తాలూకు సర్వే నె. 625 రు లోని భూమి [ద] బెల్లం వెంకటసుబ్బమ్మ తా॥ భూమి [ప] ముప్వా వెంకటేశ్వర్లు తాలూకు భూమి [వు] పున్నం కోటమ్మ భూమి. డిక్రిహోల్డరు షుమారు క్రయం రూ. 1000/- లు, అమీనాకిమ్మతు రూ. 2000/- లు, శిస్తు రూ. 4/- లు.

(5) నె. 137 రు పట్టా, రీ సర్వే నె. 588/3 రు, య 0-30 సెంట్లు లేక 12 చ. డె. మీ. 10 చ. మీలో ప్రతివాదులు కాపురంచేయు పెంకుటియిల్లు, ఖాళీస్థలముకు హద్దులు:- [తూ] బొడ్డపాటి చంద్రయ్యకు, ప్రతివాదులకు యింటిలో సరిహద్దుగోడ [ద-ప] బజారు [వు] ముప్పనేని సుబ్బయ్యకు, ప్రతివాదులకు యింటివరకుంపు హద్దున్ను, యీ హద్దులలోని పెంకుటియిల్లు, ముంగిలిగదులుసహా, పెద్దగదులు 4½ అన్ను, ఈ యింటికి పడమరవైపు ఖాళీలో వంటగదికికట్టియున్న పెంకుటిల్లు షుమారు 1 గదిన్ని, ఖాళీస్థలమున్ను, ఈ యింటికి దక్షిణముగా వున్న షుమారు 3 గదులున్ను, పైకప్పుసామాను, తల్పుల, ద్వారబంధములన్ను షుమారు య 0-05 ట్లు లేక 2 చ. డె. మీ. 2 చ. మీ. స్థలము. డిక్రిహోల్డరు క్రయం షుమారు రూ. 200/- లు, అమీనా కిమ్మతు 1000/- లు.

—వేలము వాయిదా 15-4-1968 తేది.

—ఆర్. హనుమంతరావు, డిక్రిహోల్డరు అడ్వకేటు.

పెండిండ్లు

(3 వ పేజీ కొరవ)

బొక్కలు కట్టింది, షరాయిలు తొడిగి, బేతిగడియారాలు అలంకరించిందామాది నంతో షిస్తుంటారని ఆ మిత్రుడు చెప్పాడు. శెల్లగావుంటే కట్టు ఎర్రగాపోయే ఈ నంఘంలో-తన అంతస్తుకోవమే అయినా -తన వనివాళ్ళను యింతఅనరంగా చూడ డమనేది గొప్పవిషయంగదా! పిలవని పెళ్లిగూర్చి యింతగా వ్రాసినందుకు క్షమించమని మనవి.

కెనడా వరుడు- కారంచేడు వధువు

రాళ్ళలోకూడా రత్నాలుంటాయి; మట్టి నుండి కూడా మాణిక్యాలుద్భవిస్తుంటాయి. అన్నివిధాల చెనుకబడిన ఉదయగిరి తాలూకాలో పుట్టి, చదువులలో ముందు కొచ్చి, కెనడాలో వున్నతవిద్య చదివి, అక్కడే ఉద్యోగంచేస్తున్న శ్రీ పెండేల కృష్ణమూర్తి అలాంటి రత్నమే.

పెద్దిరెడ్డివారై శ్రీ పెండేల వరనయ్యగారి కుమారుడైన శ్రీ కృష్ణమూర్తికి (M. Sc., Mic gill University); గుంటూరుజిల్లా అలకావురి అనదగిన కారంచేడువాసి, విత్త నిర్మాత, శిరుపిలిమ్స్ అధినేత శ్రీ దగ్గుపాటి లక్ష్మీ వా రా య ణ చౌదరిగారి కుమారై సౌభాగ్యవతి వెంకుమాంబకు మద్రాసు త్యాగరాయనగర్ లోని నుగుణ విహార్ కళ్యాణమంటపంలో (శెలగ అహ్వానంలోకూడా 'నుగుణ' ని 'నుగున్' చేశారు!) 6 వేది వివాహం వైభవోపేతంగా జరిగింది. సినిమా నిర్మాత కుమారై పెండ్లి ఇంకే సామాన్యమా; అందంలో, అడంబరంలో అద్వితీయంగానే వుండింది.

వరుడు కృష్ణమూర్తి వివాహానికి ముందు నెల్లూరులో మిత్రులను స్వయంగా పిల్చి కమ్మని విందుచేశారు. వివాహానంతరం, 10 వేది సాయంత్రం, కృష్ణమూర్తి మిత్రులైన ఉదయగిరి-అత్మకూరు కానన నక్యులు ధనెంకుల నరసింహం, పెళ్ళకూరు రామచంద్రారెడ్డి గారలు ఖి. వ. హోలులో పెద్ద అల్పాహార విందు చేశారు. కృష్ణమూర్తి నతీనమేతంగా అప్పుడే కెనడా వయనమై పోతున్నాడు కాబట్టి వీడ్కోలు అభినందననభగా కూడా అది పరిణమించింది. ఖి. వ. హోలు కమ్మని వరిమళాలతో గుబాళించింది.

అభినందననభకు శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డి గారు అధ్యక్షత వహించి వధూవరులను ఆశీర్వదించారు. శ్రీ పెళ్లకూరు రామచంద్రారెడ్డి గారు శుభాకాంక్షలు తెలియ జేశారు. శ్రీ కృష్ణమూర్తి కృతజ్ఞత గా వాలుగుమాటలు చెప్పారు. కెనడా-భారత దేశ వరిస్థితులను పోల్చిచెప్పారు. భారతీయులు వుత్త సోమరిపోతులనే అభిప్రాయం అబేధియుల్లో వుందని; కాని వనిచేయడంలో మాత్రం వారు ఎవ్వరికీ తీసిపోరని; అందువల్లే కాను అక్కడ వుద్యోగం చేయగలుగు తున్నానని శ్రీ కృష్ణమూర్తి అన్నారు. మనం విదేశీ రుణం తీర్చగలమనే నమ్మకం వారికిలేదని, కాని చైనాకు దీవైనదనే కారణంగా భారతదేశానికి విదేశాలు నహాయం చేస్తున్నవని, లేకుంటే దిల్లి గవ్వ అయినా యిచ్చివుండేది కాదని కూడా శ్రీ కృష్ణమూర్తి వెలిబుచ్చారు. దేశానికి దూరమైన కారణంగా తెలుగు వక్కగా మాట్లాడగలుగుతానో లేదో అనే నంకోచం కాలోలు, శ్రీ కృష్ణమూర్తి వ్రాసు కొని చదివాడు. కృష్ణమూర్తి తెలుగులో మాట్లాడినా, ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారుమాత్రం అంగ్ల వ్రనంగమే చేశారు!

దూరదేశం పోయినా, పాశ్చాత్యనాగరికత మధ్య వుండినా, కృష్ణమూర్తిలో నమ్రత మర్యాదలు పోలేదు. కృష్ణమూర్తి దంపతులకు మా శుభాకాంక్షలు తెలియ జేస్తున్నాము.

కమీషనర్ కుమారై పెండ్లి

నెల్లూరు మ్యూనిసిపల్ కమీషనరు, సౌమ్యశీలి, మృదుభాషి శ్రీ ఎన్. ఎం. మూర్తిగా కుమారైకు 1 వేది హైదరాబాదులో వివాహం జరిగింది. ముస్లిం అహ్వానాలలో వధూవరుల పేర్లుకూడా వుండవు.

లెక్చరర్ వివాహం

వి. ఆర్. కాలేజి ఫిజిక్సు లెక్చరరు శ్రీ ఎం. కోదండరామరెడ్డికి; జగదేవిపేటవాసి, అభ్యుదయ కర్షకుడు శ్రీ బక్కా రంగారెడ్డి కుమారై సౌభాగ్యవతి అరుణకు గత 23 వేది శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయంలో వివాహం జరిగింది.

జంట పెళ్ళిళ్ళు

గూడూరు మైకా వ్యాపారీయుడు శ్రీ కాట్రగడ్డ నాగభూషణంగారు తన యిరువురు కుమారైలకు 8 వేది శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయంలో వివాహాలు వక్కగా, వద్ధతిగా జరిపారు.

సౌభాగ్యవతి శేషమాంబను చిత్తూరు న్యాయవాది శ్రీ వంకాయలపాటి వెంకట రామానాయుడు కుమారుడు శ్రీ మోహన రామ చౌదరికి; సౌభాగ్యవతి శ్యామలను, కృష్ణజిల్లా గన్నవరం వాసి- వైద్యుడు, వ్యవసాయ నివుణుడు, రాజకీయవాది అయిన డాక్టరు సి. ఎల్. రాయుడు (దిలకపాటి లక్ష్మారాయుడు) గారి తనయుడు శ్రీ మురళికి యిచ్చారు. ఒక వివాహం శాస్త్రీయంగా, నవ్యతరంగా, మంగళమాత్ర ధారణంతో జరిగిశే; రెండో పెళ్లి ఉంగరాలు- పూలమాలల మార్పుతో అధునికంగా జరిగింది. ఇంకోరకంగా చెప్పాలంటే ఒక టి సాంప్రదాయకమైన పెండ్లి అయితే, ఇంకొకటి కమ్యూనిస్టు వంటా (అనవచ్చునా?) వివాహం. ఒకే వేదికమీద రెండు విధాలుగా వివాహతంతు జరగడం విశేషం..

మన పెళ్ళిళ్లవారి హోలు ఖాళీగా, వరండాలు- చెట్టుసిడలు నిండుగా కాకుండా, అహతులందరూ కళ్యాణ మందిరంలో ఆశీనులై తాపీగా వివాహాన్ని తిలకించడం; అక్షతల, జీర్ణాని లాంటివంగా ముందు వుండేవారి నెత్తిన వల్లడం కాకుండా, లేది పోయి వధూవరుల శిరసులమీదవేసి ఆశీర్వదించడం గమనార్హంగా వుండినది.

—— (పెళ్లిట్లు-నశేషం)

రైతులోకం

(3వ పేజీ కొరవ)

గ్యం! జిల్లా లోని అభ్యుదయరైతులైనా యిందుకు వూనుకోవడం వుచితంకాదా?

★ ★ ★

దొంగనంబర్లు (కో 29) ను కూడా టి. కె. ఎం. 6 ను చేర్చినట్లే, పైవెరైటీక్రింద చేర్చవలసిందిగా విజ్ఞప్తుల ద్వారా, రాయబారాల ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కదలించిన శ్రీ నాయుడు దశరథరామరెడ్డి ఇలావ్రాస్తున్నారు-

"దొంగనంబర్ల ధర మొలగొలుకుల ధరతోటి నమానంగా పెందారు. ఇందు కొరకై శాననసభ్యుడు శ్రీ వేమారెడ్డి వెంకురెడ్డిగారు ఎంతోకృషిచేశారు. రైతాంగం వారికి కృతజ్ఞత చెవ్పవలసివుంది.

"దొంగనంబర్ల క్వాలిటీ విషయంలో మాత్రం రైతులు పూర్వంకన్నా ఎక్కువ శ్రద్ధవహించవలసివుంది. దీనిని శేనర్లతో పాటు రెండవరకంగా నిర్ణయించి వున్న వ్యక్తు విషయంలో పాలిష్‌లేని గింజలు, ఎర్ర గింజలు కలసి 25 శాతం వుండవచ్చును. అంతకుమాస్తి వున్నవ్యక్తు విలువలో 1/8 వంతుమాత్రం తగ్గించేవారు. ఇవ్వుడు మేలురకంగా నిర్ణయించినందువల్ల ఎర్రగింజలు 9 శాతంకంటే ఎక్కువ వుండకూడదు. అంతకు మాస్తివుంటే విలువలో 1/4 వంతు కోతకోస్తారు. అందువల్ల రైతులు కేడిలేని విత్తనాలు ఎన్నుకొని, వారు పోనుకోవడం అవనరం. కేడి లేకుండ పండించగలిగినవుడే రైతు మంచి ధర పొందగలడు; లేకుంటే నష్టపోగలడు. ఈ విషయాన్ని రైతాంగం గమనించగలదని ఆశిస్తాను".

★ ★ ★

నెల్లూరు జిల్లాలోని వెనుకబడ్డ తాలూకాల్లో ఎర్ర శేనికనేల్లో పొగాకుసాగును గూర్చి విజయవాడ రేడియో కేంద్రంవారు వారం వ్రనంగాన్ని రికార్డు చేసుకునివెళ్లారు. మొన్న శని - ఆదివారాల్లో వంటసీమల కార్యక్రమం క్రింద వ్రసారం చేశారు కూడాను.

నెల్లూరుజిల్లా మైకా మాదిరిగానే, యివ్వుడు యీ పొగాకుకూడా వ్రవంచ మార్కెట్టు దూడబోతున్నది. అదువంటవ్యక్తు రేడియోవారు కూడా తమవంతు వనిని తాము చేయ నంకల్పించడంలో ఆశ్చర్యంలేదు. ఆ వ్రనంగ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నవాడు - అత్మకూరు తాలూకా పొగాకు రైతులపక్షంగా శ్రీ కాకాని రమణారెడ్డి, కోమటినేని విశ్వనాధం గారలు; పొగాకు అధికారులపక్షంగా ప్రొబట్టు ఆఫీసరు శ్రీ రామనాధరావు, సీనియరు మార్కెటింగ్ ఆఫీసరు ఆర్. వి. ఎస్. రావు, రిసెర్చి ఆఫీసరు విశ్వనాధం వ్రభృతులు పాల్గొన్నారు.

మొత్తానికి ఈ పొగాకువుణ్యంగా ఈ వెనుకబడ్డ మెట్టతాలూకాల్లోని ఎందుకూ వనికిరావనుకున్న నేలలకు మోక్షంకలుగ బోతున్నది. ఎర్ర శేనికమాత్రమేకాదు, ఏ శేనికమాత్రమైనానరే పొగాకుకు వనికి వస్తాయని శెల్చారు; ఐదం ఎక్కువగాశేని తూములు, గట్టితనంలేని తూములు; ఇసుక పాలుగావుండేతూములు; వారవిధంగా చెప్పాలంటే ఏ కాంప్లెక్సీడ్ శేకుండా వట్టి నశీనునేలలు- కొద్దిపాటి వర్ష పాతం, మరి కొద్దిపాటి నీటిసౌకర్యం వుంటేచాలు దొరపొగాకు వండించవచ్చు నని శెల్చాడు.

ఈ పొగాకుసాగుకుకూడా ప్రభుత్వం, కేంద్రప్రభుత్వం రైతులకు అనేకవిధాల సాయం అందచేయబోతున్నది. వ్రతి 8-10 ఎకరాలకు బ్యారన్ల నిర్మాణానికి 5 వేల ఋణం (ఇందులో వెయ్యిరూపాయల నబ్సిడీ); బాటి వ్రత్యేంయంత్రానికి మరో 5 వేల ఋణం (ఇందులో రు. 1250 నబ్సిడీ); ఇక సాగుఖర్చులక్రింద ఎకరాకు మరో 500 రూపాయల దొవ్వున స్వల్ప కాలిక నహకార అప్పు; ఇదిగాక బాడుకు గాను ఎకరాకు 20 రూపాయల నబ్సిడీ; శెనుళ్ళమందులకు మరో 20 రూపాయల నబ్సిడీ; ఎరువులకు గిరువులకుగాను కూడా అప్పునప్పులు - ఇన్నివిధాలుగా వ్రభుత్వసాయం అందచేస్తున్నది. ల్యాండ్ మార్టిగేజిబ్యాంకులద్వారా దీర్ఘకాలిక అప్పులు; ఇతర విధాల మిగతా అప్పులు అందచేస్తున్నది.

వీటన్నిటి రైతాంగం నక్రమంగా వినియోగించుకుని, పొగాకును వండించి మరింతగా వ్రభుత్వాన్ని అడిగిశెక్కుకోవాల్సిన అవనరంఎంతైనావుంది. ఎందుకూ వనికిరావనుకున్నభూముల్ని సేద్యానికి లాయికీచేసి పొగాకు వండించండి; విదేశమారకద్రవ్యం నంపాదించండి. నెల్లూరుజిల్లా మెట్టతాలూకా రైతులు చేయాల్సినవని యిదే.

——

కూనిరాగాలు

(3 వ పేజీ కొరవ)

గత్తి వుత్తరమే వ్యాసింది- వర్ధమాన నమాజం వారికి అగ్రగంథాలు వంపించవల్సిందిగా కోరుతూ. కాలం కల్సివస్తే లండన్ నుంది దాదాపు 5 వేల వుత్తమ గ్రంథాలు, కాలల- మహిళా గ్రంథాలు నెల్లూరుకు రావచ్చు. ఆంధ్ర మహిళా నమాజం వారి ఐహమావంగా వర్ధమాన నమాజం వారికి అది చేరవచ్చు.

' ' '

మూడు వారాల క్రితం, కవి వ్రయ ణయింతులను గూర్చి వ్యాస్తూ 'నన్నాచాల పోటీ'- అన్నాం. అందుకు తగ్గట్టుగానే మరో కొత్త సాహిత్య నన్మానం వొకటి యీ నంవత్సరం మండి వుండబోతున్నది.

రేపు ఉగాదినుండి, వ్రతి నంవత్సరం, వ్రతి ఉగాదినాడు వొక తెలుగు రచయిత్రికి గాని, లేక రచయిత్రికిగాని రెండు నూటపదహార్లు రూపాయలతో తన నతిమణి శ్రీమతి నుదర్శనమ్మ పేర వొక పార స్వత నన్మానాన్ని ప్రారంభు చేశాడు శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు.

ఇందుకుగాను 5 వేల రూపాయలతో వొక శాశ్వతనిధిని వర్ధమాన నమాజంవారి పేర ప్రారంభోత్సవాలు వారు జరుపుతున్నారు. దీనిని వ్రతి వచ్చే వడ్డీతో వ్రతినంవత్సరం వొక రచయిత్రికి నగదు నన్మానం చేయుటకుతుందన్న మాట. రేపు ఉగాదినాడు ఐహంకాయశోదారెడ్డిగారికో, బాయని క్రిష్ణకుమారిగారికో వ్రథమ నన్మానాన్ని అందజేయబోతున్నారు. ఇంతవరకు కవులకు, రచయితలకు మాత్రమే వుండిన ఈ పారవ్యత నన్మానాలు యికమీదట వ్రత్యేకంగా కవయిత్రులకు, రచయిత్రులకు విస్తరించ జేయడం మిక్కిలి ముదావహం.

సాహిత్యానికివుట్టగతులు లేకుండా పోతున్న ఈ రోజుల్లో శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారి వుణ్యంగా నెల్లూరులో యీ విధంగా వొక సాహిత్య నంపూజనా కార్యక్రమం పీర్పాటుకావడం మన అదృష్టమే. ఈ దెబ్బతో వచ్చే నంవత్సరం ఆంధ్ర రచయిత్రుల మహానభ నెల్లూర్లోనే జరిగినా ఆశ్చర్యవడాల్సిన వనిలేదు.

——

జమీందారైతు

నంవత్సరం చందా రు. 12-00
మానములకు ,, 7-00
అంతకు తక్కువకాలమునకు చందాబడదు.

శ్రీ రంగనాధ యాత్రా స్పెషల్

70 రోజులు నంపూర్ణ ఉత్తరదేశ, కాశి, బదరి, కేదారినాద్, కాశ్మీరు, నేపాల్, పంచద్వారక యాత్రలకు

2-5-68 తేదీ నెల్లూరునుండి స్పెషల్

క్యాబేజీలు బయలుదేరును.

1-వ తరగతి టిక్కెట్టు బదరీ, కాశ్మీరు బస్సుదార్జీలు, భోజనంతోనహా రూ 1250/- లు.

3-వ తరగతి టిక్కెట్టు బదరీ, కాశ్మీరు బస్సుదార్జీలు, భోజనంతో నహా రూ 625/- లు.

సీటు 1-కి 50 రూపాయలుపంపి సీట్లు రిజర్వుచేసి వుంచెదము.

-: పూర్తి వివరములకు :-

కె. కన్నయ్య,

అర్గనైజరు, శ్రీ రంగనాధ యాత్రాస్పెషల్ నర్వీను,

దాడివారివీధి – నెల్లూరు.

ఈటుకూరు గ్రామ పంచాయతీ - (కోవూరు తా॥)

టెండరు నోటీసు

★ ★ ★ ★ ★ ★

ఈటుకూరు గ్రామ పంచాయితీలో ఈ క్రింది పనులు చేయుటకు సీలువేసిన టెండర్లు 22-3-68 తేదిన మధ్యాహ్నం 3 గంటల వరకు ఈ క్రింద నంతకము చేసినవారిచేగాని లేదా వారి అనుమతి పొందినవారిచేగాని స్వీకరింపబడును. టెండర్లు అదేరోజు సాయంత్రం 4 గంటలకు హాజరైన టెండరుదార్ల నమక్షములో తెరువబడును. వ్యక్తిపనికి ఎస్టిమేటు మొత్తమును బట్టి 5 శాతము దొవ్వున డిపాజిట్టు చెల్లించి, రసీదు టెండరుతో జతపరచి టెండరు వంపవలయును. టెండరుకు నంబంధించిన నిబంధనలు - తదితర విషయములు ఆఫీసు పనిచేయు కాలములోవచ్చి తెలుసుకొనవచ్చును.

వ. నె.	పని వివరము	ఎస్టిమేటు
(1)	విరుదవోలు కోటారెడ్డి ఇంటినుండి, వుప్పలవల్లి వరందామరెడ్డి ఇంటివరకుగల వీధికి మట్టితోలించి రివిటుమెంటు కట్టించుట.	రూ. 650/-
(2)	కుమ్మరమడుగు రివిటుమెంటు రిపేరు చేయుట.	రూ. 750/-
(3)	అరుంధతీయపాళెం పోతురాజుదావడి వడమరవైపు వీధికి మట్టి తోలించి రివిటుమెంటు కట్టించుట.	రూ. 850/-
(4)	దేవరనల్లి శేమరెడ్డి యింటిదగ్గర రివిటుమెంటు కట్టించుట.	రూ. 600/-
(5)	పారిజనవాడలో పల్లం కావమ్మ యింటిదగ్గరగల కాలికి రిపేరు చేయుట.	రూ. 550/-
(6)	కంచరపాళెం గిలకకాలికి రిపేర్లు చేయుట	రూ. 130/-
(7)	అరుంధతీయపాళెం మందిసితికాలికి రిపేర్లు చేయుట	రూ. 150/-
(8)	పేటలో మెట్టా సుబ్బారామరెడ్డివీధికి మట్టి తోలించి రివిటుమెంటు కట్టించుట.	రూ. 600/-
(9)	వెంచరామరెడ్డి తోటవద్ద వీధికి మట్టితోలించి రివిటుమెంటు కట్టించుట.	రూ. 350/-
(10)	40 Watts (ట్యూబ్ లైటుబల్బులు నరఫరా చేయుట)	50 Nos.

-యస్. శ్రీనివాసరావు, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore. (A. P).